

TARTU ÜLIKOOL

Pärnu kolledž

Turismiosakond

Triin Hermat

**PÄEVASPAA TEENUSTE ARENDAMINE
SOLOTUA SALONGI NÄITEL**

Juhendaja: Inna Bentsalo, MA

Pärnu 2015

Soovitan suunata kaitsmisele

(juhendaja allkiri)

Kaitsmisele lubatud "....."..... 2015. a.

TÜ Pärnu kolledži turismiosakonna juhataja

Heli Müristaja

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

.....

(töö autori allkiri)

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. Spaa ja päevaspaa kontseptsiooni teoreetilised käsitlused	6
1.1. Spaa ja päevaspaa määratlus ning kriteeriumid	6
1.2. Päevaspaa teenused ja sihtrühmad	12
1.3 Spaateenused Euroopas ja mujal maailmas	18
2. Solotua salongi päevaspaa teenuste arendamine	22
2.1. Ülevaade päevaspaadest Eestis	22
2.2. Solotua salongi üldtutvustus ja hetkeolukord	27
2.3 Uuringu eesmärk, meetod ja korraldus	28
2.4 Uuringu tulemuste analüüs, järeldused ja ettepanekud	29
Kokkuvõte	44
Viidatud allikad	47
Lisad	51
Lisa 1. Eesti päevaspaades pakutavad teenused	51
Lisa 2. Küsitlusankeet	54
Summary	58

SISSEJUHATUS

Inimesed on oma tervise ja heaolu eest hoolt kandnud juba sajandeid. Ka tänapäevane ühiskond ei erine varasemast ajast selle poolest, et inimestel on vaja aega ning kohta, kus lõõgastuda ning parendada oma heaolu. Võrreldes varasemate aegadega on tänaseks lõõgastusmeetodid muutunud ning kujunenud välja uued viisid oma keha eest hoolitsemiseks. Peamisteks muutusteks inimeste eludes on selle tempo kiirenemine, ajapuudus, rahvastiku vananemine ning kõige selle hulgas ka samas pidev püüdlus parema elukvaliteedi poole. Kõikide eelnevate aspektide tõttu otsitakse pidevalt uusi väljundeid, et võtta aega lõõgastumiseks ning enda eest hoolitsemiseks.

Heaolu ja tervise sidususe mõistmiseks on Maailma Terviseorganisatsioon (*WHO – World Health Organization*) andnud välja definitsiooni tervisest, mis tähendab inimese täielikku kehalist, vaimset ja sotsiaalset heaolu, mitte ainult haiguse või puude puudumist (*WHO definition of...2015*). Antud definitsioon toob välja, et hea tervis ei pea olema ainult füüsiline vaid ka vaimne tasakaal, milles väljendub ka heaolu ja lõõgastumine haiguste ennetamiseks. Üheks lõõgastusmooduseks on erinevate heaoluteenuste kasutamine spaades. Üheks mugavaks võimaluseks on loodud päevaspaad, mis pakuvad inimestele võimalust lõõgastuda päevasel ajal hõlpsasti ligipääsetavates kohtades nagu näiteks kesklinnad.

Heaoluasutuse juurdekasv kasvatab ka inimeste valikuvõimalusi, mis ühtlasi muudab nad teadlikumaks ja nõudlikumaks erinevate teenuste, toodete valikul. Selle tulemusena on välja kujunenud palju erinevaid võimalusi raviks, iluteenusteks ja lõõgastuseks nii pika- või ka lühiajaliselt. Käesolev lõputöö keskendubki eelnevalt mainitud spaa alaliigile, milleks on päevaspaa ehk täpsemalt päevaspaa teenuste arendamisele Rapla linnas asuvale salongile nimega Solotua. Uurimisprobleemiks on ettevõtte madal külastatavus, sobivate teenuste pakkumine, määratlus ja orienteeritus. Ettevõttes ei ole

varem uuringuid läbi viidud ja sellega seoses puudub teadmine, millised teenused või tooted oleksid klientide seas populaarsed ja millised mitte. Kuna ettevõtte visiooniks on tulevikus saada päevaspaaks, mis pakuks ka nimetatud kontseptsioonile sobivaid tooteid ja teenuseid, siis uurib antud töö autor sellega seotud võimalusi ja klientide huvi. Seega vastavalt uurimisprobleemile on uurimisküsimuseks – millistest päevaspaa toodetest ja teenustest oleksid kliendid huvitatud Solotua salongis? Töö eesmärgiks on välja selgitada klientide huvi, ootused ja soovid ja Solotua salongile ning vastavalt uuringu tulemustele teha parendusettepanekuid päevaspaale sobivate toodete ja teenuste arendamiseks.

Peamised uurimisülesanded antud töös on:

- anda ülevaade päevaspaa teoreetilistest käsitlustest ning nende seostest inimeste heaoluga;
- kirjeldada ning anda ülevaade päevaspaadest Eestis ja mujal maailmas;
- tuua välja olemasolevad teenused Solotua salongis;
- viia läbi uuring, et selgitada välja antud piirkonna klientide ootused ja vajadused;
- teha ettepanekuid Solotua salongi päevaspaa teenuste arendamiseks ja loomiseks.

Töö teoreetiline osa põhineb nii eesti- kui ka inglisekeelsetel allikatel nagu raamatud, teadusartiklid, kodulehed. Väliskirjanduses kasutatud allikate peamisteks autoriteks on näiteks Kelleher, Smith ja Puczko, Leavy ja Bergel ning paljud teised autorid, kes on keskendunud päevaspaade defineerimisele, spaateenuste ning *wellness*'i kirjeldamisele. Samuti on kasutatud Internetiallikad nagu erinevate Eesti päevaspaade kodulehed, et anda ülevaade nendes pakutavatest teenustest ning organisatsioonide nagu Rahvusvaheline Spaa Liit ja ajakirja DAYSPA veebilehtedel olevat informatsiooni.

Uuringuna kasutab autor kvantitatiivse uurimismeetodina ankeetküsitlust ning dokumentide analüüsi selleks vastavates programmides. Ankeetküsitluses saadud andmete analüüsimiseks kasutatakse statistilist andmete analüüsi. Lõputöö koosneb kolmest peatükist, mis omakorda jaotuvad alapeatükkideks. Esimeses osas käsitletakse spaateenuste üldisi tagamaid. Järgnevates alapeatükkides on kirjeldatud spaade arengut ja suundumusi, välja on toodud päevaspaade liigitused ning kirjeldatud nende

teenuste ja sihtrühmade iseärasusi. Teise peatüki moodustab lõputöö empiiriline osa, mis keskendub päevaspaa teenuste arendamisele Solotua salongi näitel. Antud peatükk on lahti võetud neljaks alapeatükiks, millest esimene annab ülevaate Eesti päevaspaades pakutavatest teenustest. Teine alapeatükk tutvustab uuringus kasutatud Solotua salongi ja sealseid teenuseid. Kolmandas alapeatükis on kirjutatud uuringu eesmärgist ja meetodist ning neljas alapeatükk on uuringu tulemuste analüüsist ja autoripoolsetest ettepanekutest. Töö lõpus on välja toodud lisad, milleks on Eesti päevaspaade teenuste loetelu, ankeetküsitlus ning töö lõpetab inglise keelne lühikokkuvõte.

1. SPAA JA PÄEVASPAA KONTSEPTSIOONI TEOREETILISED KÄSITLUSED

1.1. Spaa ja päevaspaa määratlus ning kriteeriumid

Käesoleva töö teema sissejuhatuseks antakse ülevaade spaadega seotud kontseptsioonidest ning seletatakse lahti spaa definitsioonid selle erinevatel ajajärgudel ja erinevate teadlaste nägemuste järgi. Antud sissejuhatuse spaade maailma annab lugejale ülevaate, et paremini mõista teema olulisust ning heaoluga seotud toodete ja teenuste vajadust. Töös on välja toodud nii rahvusvaheliste kui ka kohalike spetsialistide poolt tõestatud ning kirja pandud teoreetilised käsitlused.

Mõiste „*wellness*“ on esimesena kasutusele võetud Ameeriklasest arsti Halbert L. Dunn'i poolt, kes kirjeldab seda kui nii füüsilises kui ka psühholoogilises tasakaalus olevat elustiili. *Wellness* on eelkõige teadlikkus oma elu kvaliteedist ning tervislikust seisundist ja selle parendamise meetoditest. Antud elustiil on alternatiiviks pidevale arstide külastamisele ning erinevate ravimite tarbimisele. (Wellness: Basic definitions... 2015)

Heaoluga seotud rajatised ja teenused kasvasid ülemaailmseks fenomeniks juba kahekümnenda sajandi viimastel aastakümnetel ning kuni tänaseni pole näha selle hääbumist vaid pigem üha suurenevat kasvu tulevikus. Sajandite taguse ajaloo tõttu on piirkonniti arvamused lahku läinud ning seega pole siiani suudetud kindlaks määrata heaolu ning spaa mõistet või terminit, mis kirjeldaks seda üle maailma ühte moodi (Erfurt-Cooper, P., Cooper, M. 2009: 25).

Spaa on olnud juba tuhandeid aastaid viis leevendamaks stressi, füüsilisi haigusi ja probleeme. *Salus per aquam* (tervis läbi vee) pärineb tavadest supelda kuumaveeallikates ning termilistes vetes. Kesk- Ida traditsioonide põhjal on Kleopatra

maininud ühte maailma esimest spaa kuurorti Surnud Mere piirkonnas ning samas on Roomlased kinnitanud koha ajaloos oma termaalvee rajatistega tervistavateks suplusteks ning kasutasid vaid kohalikke looduslikke ressursse nende kütmiseks (Erfurt-Cooper, P., Cooper, M. 2009: 1).

Kesk- Ida traditsioonide põhjal on aga Kleopatra maininud ühte maailma esimest spaa kuurorti Surnud mere piirkonnas ning samas on Roomlased kinnitanud koha ajaloos oma termaalvee rajatistega tervistavateks suplusteks, milles kasutasid vaid kohalikke looduslikke ressursse basseinide kütmiseks (Erfurt-Cooper, P., Cooper, M. 2009: 26).

Termin SPA, mis kirjeldab tervist läbi vee on tavaliselt seotud Belgias asuva linnaga Espa, kus 14. sajandil leiti looduslikke mineraalvee allikaid, millel on tervistavad ning ravivad omadused. Tänu sellele leiule on antud piirkonnast kujunenud välja tõeline tervise ja heaolu kuurort. Mõnede arvamuste kohaselt on just tänu antud Belgia linnale üle maailma võetud kasutusele mõiste Spa (Altman, 2000: 16).

Tänapäeval on aga lootud mitmeid organisatsioone, kes üritavad luua kindlat kontseptsiooni ning leida ühine mõiste, mis kirjeldaks spaad selle kõige arusaadavamas ning ideaalsemas mõttes kõigile sarnaselt üle maailma. Siinkohal on tõusnud esile Rahvusvaheline SPA Liit (International SPA Association, ISPA), mis defineerib spaad, kui kohta, kus saab tõsta oma üldist heaolu läbi erinevate professionaalsete teenuste, mis soodustavad parendada meelt, keha ja vaimu (About ISPA 2014).

Võrreldes varasemate aegadelega on tänases ühiskonnas inimesed niivõrd teadlikud oma tervisest ning õpivad ja kuulevad igapäevaselt juurde uusi meetodeid, kuidas tagada maksimaalne heaolu oma elus. Antud olukord tagab pakkujate hulgas suure nõudluse erinevate teenuste, toodete ja asutuste osas. Heaoluga seotud äris püüeldakse pidevalt uute lahenduste poole, mis loob vajaduse uute ja eripäraste asutuste jaoks, et pakkuda igale kliendile ja tema soovile vastavaid lahendusi. Selle tulemusena on aastate jooksul juurde tekkinud mitmete erinevate nimetustega spaasid, mis erinevad üksteisest nii suuruse, väljanägemise, asukoha ja eelkõige pakutavate teenuste osas. Mida rohkem tekib juurde võimalusi, seda valivamaks ja teadlikumaks muutuvad ka kliendid ning kõikide nende valikute hõlbustamiseks on oluline luua süsteem, et inimestel oleks

kergem orienteeruda oma soovide ja vajaduste maailmas. Selle vajaduse tulemusena on Rahvusvahelise spaa liidu poolt on välja toodud seitse erinevat spaa liiki, mis oleksid järgmised (Types of Spas 2014):

Klubispaa (*Fitness club Spa*)- rajatis, kus peamiseks eesmärgiks on pakkuda spordiga seotud teenuseid ning lisaks ka professionaalseid spaateenuseid päevaseks kasutamiseks.

Ristluslaeva spaa (*Cruise ship Spa*)- spaa- ja heaoluteenused, mis on pakutavad kruisilaevadel sõites ühest punktist teise.

Päevaspaa (*Dayspa*)- spaa, mis pakub kliendile erinevaid heaoluteenuseid päevaseks kasutamiseks ning ei hõlma majutust ega toitlustust.

Sihtkoha spaa (*Destination Spa*)- programm muutmaks inimesi teadlikumaks oma tervise suhtes. Sihtkoha spaa on mitmepäevane ettevõtte külastus, mille eesmärgiks on muuta inimeste elustiili pakkudes kohapeal erinevaid spaa- heaoluteenuseid ja õpetada tervisliku toitumise tagamaid.

Ravispaa (*Medical Spa*)- ettevõtte, mis tegutseb litsentseeritud tervishoiutöötaja järelevalve all pakkudes erinevaid teenuseid tervendavaid, ravivaid ja heaolu parendavaid teenuseid ühendades traditsioonilised spaateenused ning alternatiivseid ravimise meetodid.

Mineraalveespaa (*Mineral water Spa*)- spaa, mis keskendu peamiselt veeprotseduuridele ning kasutab oma teenuste pakkumiseks looduslikku mineraalvett. Antud spaa asub üldjuhul mere- termaal- või mineraalvee allikate läheduses.

Kuurort- ja spaahotell (*Resort and hotel Spa*)- spaa, mis asub kuurortlinnades või hotellides, pakkudes lisaks klassikalisele majutusele ja toitlustusele ka professionaalseid spaa ja heaoluga seotud teenuseid.

Selline on üleüldine liigitus erinevatest spaa variantidest praeguses ühiskonnas. Antud töö keskendub edaspidi aga vaid ühele liigile, milleks on päevaspaa, selle teenused, omapärad ja terviklik kontseptsioon. Kui tugineda hinnatud teooriatele, siis Leavy ja

Bergel (2003: 8) on kirjeldanud päevaspaad kui asutust, mille teenused on suunatud lühiajaliseks kasutuseks ning eelkõige ettevõtte läheduses paiknevatele elanikele. Päevaspaade eelkäijateks võib tuua salonge ning saunakomplekse suurlinnades. Edasi arenes antud valdkond professionaalide poolt pakutavate naha- ja kehahooldusteenuste ning massaažide pakkumisele ning lisaks korraldati üldise tervisliku eluviisi loenguid keskendudes ka toitumise tagamaadele.

On loodud mitmeid erinevaid organisatsioone spaade määratlemiseks, kuid sellegipoolest kasutatakse seda sõna „spa“ liiga kergekäeliselt. Kuigi Ameerika rahvuslik büroo (US Census bureau) loetleb eraldi kategooriatesse juuste-, küünite- ja nahahooldusteenuste pakkujad, siis sellegipoolest pole välja töötatud kindlaid standardeid, mis eraldaks spaad päevaspaadest, kuurortspaadest või mõnda muud heaoluga seotud teenust pakkuvat rajatist. Sarnaselt eelmisele probleemile pole võimalik eristada klassikalist ilusalongi, nahahooldustega tegelevat asutust või tõelist päevaspaad, sest kõik eelnimetatud võivad enda nimesse lisada „päevaspa“ termini (Janet M. D'Angelo 2006: 32).

Toetudes kirjanduslikele allikatele ja spetsialistidele nagu näiteks D'Angelo on väitnud, et kõikidest teistest spaa variantidest on päevaspaa olnud siiani kõige enam külastatav. Kuigi paljud ilusalongid kasutavad oma nimes terminit „päevaspaa“, et viidata erinevatele näo- ja kehahooldustele, siis tuginedes enamike ekspertide, näiteks Kelleher või Lazarus, teooriatele ja arvamustele siis tähendab tõeline päevaspaa asutus, mis pakub eelkõige veega seotud teenuseid, olgu need siis *Vichy* dušid, vannid, auru- või muud saunad. Päevaspaades pakutavad hooldused keskenduvad iluprotseduuridele ning lõõgastumisele, sisaldades erinevaid näo- ja kehahooldusi, massaaže ja aroomiteraapia seansse, joogat või iidseid ravimise meetodeid. Lisaks võib leida päevaspaa menüüst teenuseid juustele, küünitele või jumestuseks (*Ibid*: 33).

Tänapäevases spaade äris nimetab end iga teine ilusalong, *fitness* keskus või manikööri- ning juuksuriteenust pakkuv asutus päevaspaaks, uskudes et nende teenused on piisavad seda terminit kasutama. Samas aga, kas tegelikult on kliendil võimalik lõõgastuda ning nautida massaaži, kui kõrval asuvas ruumis vuhisevad foonid ning muud valjud vahendid? Paljud ettevõtted, kes end päevaspaaks nimetavad, ei ole selle terminiga

tõenäoliselt tutvunud vaid pigem keskenduvad, kuidas olla atraktiivsemad, et teenida rohkem kasumit. Veendumaks, et kliendid saavad parimat teenust lugupeetud päevaspaas on Päevaspaade Liit (Day Spa Association) esitanud järgmised kriteeriumid, mille järgi eristada tõelist päevaspaad tavalistest salongidest (Kelleher 2004: 17):

- Puhas, turvaline, rahustav ning hooliv atmosfäär;
- Privaatsed hoolitsuste ruumid personaalseks teeninduseks;
- Eraldi ruumid meestele ja naistele pesemiseks ning riiete vahetuseks;
- Spaa hommikumantlid ning sussid klientidele igas suuruses;
- Ettevõtte litsents;
- Kvalifitseeritud ja professionaalsed töötajad ning vahendid;
- Professionaalsed tooted ja vastavalt nendele koolitatud töötajad;
- Valik massaaže;
- Valik keha- ja näohooldusi.

Robin Kelleher defineerib päevaspaad kui lühiajalist keha ja meele turgutust ja hoolitsust pakkuv ettevõtte nii meestele, naistele kui ka noorukitele. Päevaspaa on koht, mis pakub üksikuid teenuseid või poolikuid pakette kiireks igapäevaseks hoolitsuseks, mis kestavad ühe tunni või kuni terve päeva (Kelleher 2004: 18). Päevaspaad on rajatud üldjuhul kesklinnadesse ja tsivilisatsiooni vahetusse lähedusse ning ei paku majutust ega toitlustust (Burkholder 2007: 107). Päevaspaa annab võimaluse kasutada spaateenuseid kiirelt oma päevategemiste vahepeal ilma ööbimiseta või linnast välja sõitmiseta. Paljud päevaspaad on välja kasvanud just ilusalongidest või saanud alguse lihtsatest puhkealadest, millele on hakatud juurde pakkuma lisateenuseid (Lazarus 2000: 11).

Hoolitsuste hulgas on niivõrd palju erinevaid tehnikaid, et professionaalseima teeninduse jaoks on iga teenuse puhul oluline vastavalt kvalifitseeritud inimene. Siinkohal on Kelleher välja toonud mõned ametinimetused, kes sõltuvalt ettevõtte suurusest ja spetsialiseerumisest võivad olla esindatud päevaspaa äris: kosmeetikud, iluhooldus spetsialistid, dermatoloogid, jumestajad, esindatud võivad olla ka ilukirurgid,

esteetilise ravi spetsialistid ja paljud teised olenevalt konkreetse päevaspaa kontseptsioonist ja eesmärgist, mida kliendile pakkuda (Kelleher 2004: 21).

D'Angelo (2006: 61) kriteeriumid päevaspaadele on, et selle asukoht ei tohiks ulatuda kaugemale kui 15 kilomeetrit inimese stardipunktist, oluline on selleni jõudmise aeg ning asukoht, mis klassikaliselt peaks asuma kesklinnades. Päevaspaad on seega rajatised, mis pakuvad hoolitsevaid, tervendavaid ja turgutavaid teenuseid lühikese aja jooksul. Päevaspaade suurused võivad aga varieeruda alates ühest töötajast ettevõttes kuni suurte kompleksideni (Beck 2010: 491). Kui võrrelda statistikat, siis on just päevaspaade osakaal maailma spaamajanduses kõige suurem – 79%. Teisele kohale asetuvad kuurort- ja spaahotellid (9%) ning kolmandana on esindatud ravispaad (8,7%). Ülejäänud osakaalu moodustavad muud spaaliigid nagu klubi-, mineraalvee- ja sihtkohaspaad (*Spa Industry Profile...* 2014).

Kuna päevaspaade hulk on tänapäeval kasvanud väga suureks, siis on inimestel keeruline orienteerida leidmaks omale sobilik asutus vastavalt vajadustele. Et hõlbustada potentsiaalsete klientide teekonda neile sobivate teenustega päevaspaani on Maailma suurim *wellness* tööstuse meedia ja turunduse firma *SpaFinder* jaganud need nelja peamisse kategooriasse: *fitness*, keha ja meel, toitumine ning spaa- ja ilutearaapia. Samas aga ei ole välistatud, et üks ettevõtte keskendub mitmele eelnimetatud kategooriale. Sellegipoolest säilib iga päevaspaa tüübi ainulaadsus ning eripära. Enimtuntud päevaspaad on aga jaotunud järgmiselt (Hadley 2012: 18):

- Ökosõbralikud – päikeseenergia, jäätmekäitlus ning teised keskkonnasõbralikud meetodid;
- peredele orienteeritud – teenuseid erinevatele vanustele ja kõigile perekonnaliikmetele;
- täiskasvanutele orienteeritud – spaad, kuhu ei ole oodatud väikelapsed ega teismelised;
- lastele orienteeritud – lastele mõeldud spaateenused, lastehoiuteenus, et lapsevanemad saaksid rahulikult hooldustel lõõgastuda;
- lemmikloomasõbralikud – lubatud on kaasa võtta lemmikloomad;

- termaalvee päevaspaad – kasutatakse kohalikke ressursse erinevateks hooldusteks, mis on seotud veega;
- lennujaama päevaspaad – spaa, mille põhirõhk on keskkonnal ning teenuste kompaktsusel ja kiirusel;
- meditsiinilise suunitlusega päevaspaad – spaahoolduste ühildamine raviprotseduuridega;
- sihtkoha päevaspaad – väiksemad spaad, mille eesmärk on muuta inimesi teadlikumas oma eluviisidest.

Juba pikemat aega on päevaspaa definitsioon olnud ilma suurte muutusteta, kuid võttes kokku suurem osa eelnevatest kirjeldustest võib väita, et see on mõeldud eelkõige kliendile, kes soovib sisustada ühte päeva lõõgastudes ning kasutades tervist ja heaolu parendavaid teenuseid. Päevaspaades puudub majutus ning need asuvad üldiselt terviseklubides, kaubanduskeskustes, hotellides või ka lihtsalt kesklinnas, kus on kerge ligipääs asutusele. Et eristuda ilusalongist on oluline päevaspaa vastamine selle kriteeriumitele. Teenuste valikus peavad olema lisaks iluteenustele ka veeprotseduurid. Järgnevas alapeatükis on loodud keskendumine päevaspaas pakutavatele teenustele ja selle sihtrühmadele täpsemalt.

1.2. Päevaspaa teenused ja sihtrühmad

Tänapäeva kiire elutempoga käib kaasas ühtlasi ka soov olla kaunis ja hoolitsetud ning just selle vajaduse rahuldamiseks on välja kujunenud erinevad asutused ning teenused, et rahuldada inimeste kiireid vajadusi ilu- ja heaolu tagamiseks. Nahahooldus- ja iluprotseduuride populaarsus on viinud olukorrani, kus ilusalongid kolivad spaadesse ning laienevad või orienteeruvad ümber päevaspaadeks, kus pakkuda üheskoos suurima heaolu tagamiseks erinevaid ilu- ja kehahoolitsusi. Igal spaatüübil on oma välja kujunenud kindel sihtrühm ning eesmärk, mida tahetakse kliendile pakkuda. Samuti on päevaspaadel välja kujunenud kriteeriumid ning teenused ja sellest tulenevalt ka vastav klientuur. Käesolevas peatükis keskendub autor päevaspaa teenustele andes neist ülevaate ning kirjeldades täpsemalt. Lisaks tuuakse välja päevaspaa sihtrühm ning klientide ootused antud spaatüübi suhtes.

Peamisteks teenusteks päevaspaas võib lugeda mitmesuguseid näo- ja kehahoolduseid, koorimisi ning massaaže. Põhialused teenuste osas on kõigis päevaspaades sarnane kuid personaalsus ja unikaalsus igas on see, mis loob ettevõtte isikupära, ning määratleb ära tema kindla tegevusala. Päevaspaa teenuste valikus on oluline erinevate massaažide olemasolu, keha- ja näohooldused, aroomteraapia ning kindlasti protseduurid veega ehk lõõgastavad vannid, dušid või saunad. Kuna päevaspaa on siiski välja kasvanud ilusalongidest siis on oluline, et pakutakse ka iluteenuseid juustele ja küüntele (Leavy, Bergel 2003: 9).

Kindlasti on oluline, et ettevõtte on loonud võimaluse eraldiseisvateks ruumideks, et pakkuda nendes erinevaid hoolitsusi. Oluline on, et kuivade ja niiskete protseduuride jaoks oleks erinevad ruumid, mis tähendab, et näiteks kõiksugu vannid, saunad, kehakoormised ja muud dušši nõudvad teenused on eraldatud kuivadest protseduuridest. Kuivade protseduuride alla loetakse erinevaid massaaže ja näohooldusi ning salongiteenuseid nagu juuksur, jumestus ja maniküür. Korrektses päevaspaas on olemas eraldi riietumis- ja pesemisruumid nii naistele kui ka meestele, milles üldjuhul on lisaks veel saunad ja selle kõrvale külmad või kuumad basseinid. Kõigele eelnevale lisaks on oluline ruum lõõgastuseks, kus külastajatel on võimalus puhata ning lasta enda heaolu eest hoolt kanda töötajatel. Tervikliku külastuskogemuse saamiseks on oluline pöörata tähelepanu kõikidele aspektidele, mitte ainult ühele kindlale professionaalsele teenusele. Üleüldine ettevõtte atmosfäär ja selles toimetamine on kogu külastuskogemuse põhiline määraja (Smith ja Puczko 2009: 198).

Külastajate poolt kõige enam eelistatavateks teenusteks päevaspaades on klassikalised heaoluteenused nagu lõõgastavad massaažid, aroomteraapiad, vannid ja iluteenused. Päevaspaad külastatavateks klientideks on üldjuhul veidi kõrgema sissetulekuga, üle 30-aastased naisterahvad või ärikliendid. Antud sihtrühm on tavaliselt rohkem kursis oma heaoluga seotud teemadel ning on tõenäoliselt rohkem huvitatud füüsilise ja vaimse heaolu tasakaalust, kehakaalu, juuste, küünte ja naha eest hoolitsemisest. Naiste suurem huvi antud tegevuste vastu on suuresti tingitud ümbritsevast keskkonnast ning sotsiaalsetest arusaamadest meedias ning kogu ühiskonnas. Äriklientide suur

päevaspaade külastatavus on aga tingitud nende ajanappusest, ning päevaspaa on just hea võimalus kiireks lõõgastuseks (Smith, Puczko 2009: 134-135).

Kogu päevaspaa külastus peaks algama informatiivse konsultatsiooniga, mille eesmärk on suunata klienti valima õigeid teenuseid, mis realselt talle antud hetkel kõige kasulikumaks osutuksid. Konsultatsiooni läbiviija ülesanne on teadvustada külastajale tema tervislikku seisundit ning selgitada välja sobivad või mitesobivad hoolitsused ja ravid. Olenevalt päevaspaa külastaja eesmärgist annab konsultatsioon ülevaate kliendi soovidest ja ootustest ning lihtsustab spaakülastust nii kliendi kui ka ettevõtte poole pealt (Kelleher 2004: 23).

Tänapäeva ühiskonnale omane eluviis, mis soodustab kiirustamist ja stressi, jätab paratamatult jälje ka inimeste välimusse, kajastudes kortsudes näol või mõnel muul viisil inimese nahal (Kelleher 2004: 29). Selle tulemusena on just naha- ja näohoolduste populaarsus kõige kõrgem antud äris. Tegemist on päevaspaale omase tunniajase hoolitsusega, mille käigus viib spetsialist läbi erinevaid protseduure alates naha puhastusest, koorimisest, aurutamisest, massaažist jne. Näohoolitsused lõpevad niisutavate kreemide või õlide peale kandmisega ning lõõgastava minutiga, mil klient saab end koguda ning on valmis püsti tõusma. (Leavy, Bergel 2003: 12). Kõigele sellele lisaks on kliendil võimalik saada juhiseid ning nõustamist naha hetkeolukorrast ning edaspidiseks hoolduseks (Kelleher 2004: 23, 30-36).

Lisaks näole mõeldud teenustele on inimesed võtnud kergesti omaks ka kehahooldused, mille populaarsus on järjekorras teine. Erinevad kehamähised ning koorimised on hea viis lõdvestumiseks, ergutamaks nahka ning väljutamaks jääkaineid, mis ühtlasi võib olla abiks ka kehakaalu probleemiga inimestele. Nagu ka nimi ütleb, siis kehahooldused keskenduvad sõltuvalt kliendist ja tema vajadustest kõikidele keha piirkondadele. Kehahooldus ei ole mitte ainult füüsiline vaid ka vaimne puhastumine, mis algab lihaste ja pingete vabastamisega ammutades erinevate eeterlike õlide aroome ning mängides kuumuse ja niiskusega. Kehamähkimisel kasutatakse palju *ayurveda*'l põhinevaid teadmisi ja erinevaid mineraale või muid ravivaid looduslikke elemente (Kelleher 2004: 37-40).

Mõlemad eespool mainitud teenused päevaspaade menüüs ei toimi aga ilma professionaalse massaažita, mis on lõõgastava hoolitsuse peamisi elemente. Massaaži eesmärgiks on leevendada lihaste valulikkust, hõlbustada vereringet ja värske hapniku transporti lihaskudedesse. Sarnaselt kehamähistele kiirendab ning väljutab mürgaineid ka õigesti tehtud massaaž (Kelleher 2004: 41). Kuigi maailmas on erinevaid tüüpi massaaže palju, siis mõned populaarsemad neist oleksid: rootsi ehk klassikaline massaaž; spordimassaaž; refleksoloogia ehk tsooniteraapia; lümfimassaaž; kuuma kivi teraapia ja muud täiustatud nagu näiteks aroomimassaaž (Some of the most recognized... 2015).

Selleks, et aga eristada päevaspaad ilusalongist on oluline vett hõlmavate protseduuride esindatus päevaspaades. Erinevad saunad ning veega seotud teraapiad on viis saavutamaks tasakaal inimese ravi ja lõõgastuse vahepeal ning on oluline komponent nooruslikkuse säilitamisel (Janet M. D'Angelo 2006: 33). On olemas mitmeid erinevaid viise ja meetodeid, kuidas muuta vanniseanss tõeliseks luksuseks ja samas ka saada sellest maksimaalne raviv tulemus. Vannivette võib lisada mitmeid erinevaid õlisid saavutamaks meeldiv aroom, millel on oma eesmärk. Populaarsematena kasutatakse vannivetes näiteks lavendlit, kummelit, kadakat või muid kohalikke aroome. Igal aroomil on oma eemärk, kas siis leevendada stressi, lihasvalu, muuta erksamaks või aidata lõõgastuda. Taimsete lõhnade kasutamine kuulub aroomiteraapia alla, mis on samuti üks osa spaateenuste valikust ning lisab kliendi kogemustele erilise nüansi (Posadzki, Alotaibi, Ernst 2012: 147). Lisaks vannidele on olemas ka erinevate temperatuuride ja veejugaodega dušid, et ergutada vereringet (Kelleher 2004: 53).

Kuigi maniküür ning pediküür kõlavad rohkem ilusalongi teenustena siis sellegipoolest on need lahutamatu osa ka päevaspaade menüüst. Kaunid ning hästi hoolitsetud küüned on väga oluline osa igapäevasest korralikust välimusest ning seepärast on oluline ka neile rõhku panna. Maniküür ja pediküür on olnud juba pikemat aega populaarne teenus eelkõige naiste osas kuid ka meesterahvad on hakanud antud teenuseid aktiivselt kasutama (Kelleher 2004: 59).

Peamised põhjused, miks inimesed leiavad tee spaasse on vaimse ja füüsilise heaolu taastamine, tervise ja selle läbi ka välimuse parendamine ning hetkeks väljumine

argielust ja üleüldine lõõgastumine ning aja maha võtmine. Erinevaid päevaspaasutusi külastatakse uute kogemuste ja oma teadlikkuse tõstmise eesmärgil antud valdkonnas. Voigt'i, Brown'i ja Howat'i (2011: 21-24) uuring näitab, et enim külastavad päevaspaasid kõrgharitud üle 35- aastased naisterahvad, kelle sissetulek on keskmisest veidi kõrgem. Uuringust selgus, et spaade külastuskogemust on inimestel alla viie aasta, mis näitab antud valdkonna uudsust kuid samas kiiret kasvu.

Kuigi põhiliselt on spaad orienteeritud just naissoost klientidele siis viimastel aastatel on nõudlus hakanud kasvama ka meeste hulgas. Uuringutele tuginedes moodustub meeste osakaal 29% spaad külastanud isikutest (Williams 2007: 10). Seetõttu on ettevõtetele oluline tulla kaasa arenguga ning hakata pakkuma teenuseid ka laiemale sihtrühmale. Lisaks meestele on kasvanud ka teismeliste huvi spaateenuste vastu, mis annab ettevõtetele võimaluse veelgi laiendada oma teenuste valikut ning orienteeritust (D'Angelo 2006: 302-304). Kuigi naised hindavad kogu atmosfääri, meeleolu ja teenindaja ning külastaja vahelist suhtlust siis meeste jaoks on oluline konkreetne ja efektiivne teenindus ilma liialduste ja peenete lisadeta. Meeste jaoks on oluline saada neile mõeldud spetsiaalseid teenused ja tooted kätte kiirelt ja professionaalselt, et neil oleks spaas olles võimalik tunda end mõnusalt ja mitte liiga hellitatult. Privaatsuse osas ei saa piiri tõmmata sest seda hindavad nii naised kui ka mehed. Mõlemat tüüpi kliendi jaoks on oluline osa interjööri ja atmosfääril, mis on ettevõtte poolt loodud. Kui spaa on mõeldud nii naistele- kui ka meesklientidele, siis tuleb leida tasakaal, et mõlemal sugupoolel oleks antud asutuses mugav ning hea olla (D'Angelo 2006: 304-305).

Meestele mõeldud hooldused spaades on üldjuhul peamiselt spordimassaaž ning spetsiaalselt nende näonahale orienteeritud hooldused. Mõned spaad on loonud atmosfääri eelkõige meestele (Kelleher 2004: 89). Päevaspaades on meeste seas populaarsed erinevad saunad, jõusaal ja muud treeningud (Smith, Puczko 2009: 135).

Mitte ainult täiskasvanute elustiil ei ole kiire ja stressi tekitav, vaid ka noortel inimestel kehtib sama elukorraldus. Kool ning hobid on tihedalt surutud õpilase päevakavasse ning kiire elutempo kirjeldab tänapäeval ka teismeliste elu. Seepärast on paljud teenusepakkujad tulnud välja spaateenustega ka noortele inimestele, et neil oleks

võimalus samuti lõõgastuda ning õppida antud kultuuri ja tervislikku eluviisi juba varakult.

On ettevõtteid, mis pakuvad soodustusi ja pakette õpilastele sisaldades spetsiaalseid teenuseid ja tooteid nende naha eest hoolitsemiseks. Noortele klientidele pakutakse peamiselt protseduure probleemse näonaha ravimiseks ja massaaže spordi tõttu tekkinud valude leevendamise (Kelleher 2004:72). Noorte ja teismeliste jaoks teenuste väljatöötamine nõuab aga kindlat eeltööd, et selgitada välja sihtrühma vajadused ja soovid, mis erinevad nende vanematest. Teismeliste teenindamine võib kohati olla isegi keerulisem, sest nende mõttemaailm ja arvamused on suuresti mõjutatud välismaailmast ja meediast, mis muudab nad kriitiliseks kuid samas ka kergesti haavatavateks. Teismeliste teenindamine nõuab pühendumust, kannatlikkust ja tasakaalu leidmist, millisel tasandil nendega suhelda (Janet M. D'Angelo 2006: 306).

Kuna kesklinnale omase asukoha tõttu ei ole võimalik pakkuda päevaspaa klientidele kauneid vaateid või viibimist looduses siis tuleb see miinus kompenseerida õdusa atmosfööri ja interjööriga ettevõtte tubases keskkonnas. Asutus, mille eesmärk on olla koht, kus inimene saab oma aja maha võtta ning lõõgastuda peab tagama keskkonna, mis on selle külastajale sobilik ning loob meeleolu, kus hõlpsamini lõõgastuda. Lisaks füüsilisele ümbritsevale keskkonnale mängib suurt rolli ka teeninduse kvaliteet ning töötajate suhtumine. Oluline on kaasaegne ja uuenduslik disain, mis aga ei jäta kõrvale ka ettevõtte omapära (Wang 2005: 114). Oluline aspekt ettevõtte kogu olemusest on selle meeskonna professionaalsus ja sõbralikkus, mis mõjutavad iga kliendi külastuskogemust suurel määral (Williams 2007: 4). Meeskond spaas on see, kes loob kliendi jaoks kogemuse ja mälestuse. Et saada positiivne tagasiside igalt külastajalt on oluline personaalne ja kvaliteetne teenindus, mis tekitab kliendis meeldivaid hetki asutuses viibides. Päevaspaa menüüde omapäraks võiks olla personaalsus, mis tähendab, et kõik teenused ei pea olema kliendile nähtavalt kirja pandud vaid jääb ruumi nendega mängimiseks, mis näitab teenindaja professionaalsust ning omakorda kinnitab kliendile, et ettevõtte hindab personaalset teenindust (Smith ja Puczko 2009: 264).

Päevaspaad on suunatud eelkõige kiire elutempoga inimestele, valdavalt naistele, kellel on keskmisest kõrgem sissetulek. Päevaspaad asuvad eelkõige hea ligipääsuga kohtades

ja kesklinnades. Tähtis on ettevõtte interjäär, mis loob hubase ja lõõgastava atmosfööri. Samuti on väga oluline töötajate teeninduskvaliteet ning üldine positiivne keskkond asutuses. Päevaspaa peamiseks eesmärgiks on ühildada lõõgastus ning iluprotseduurid. Peamiseks päevaspaa teenusteks on näo-, keha-, käte- ja jalgadehooldused, massaažid, aroomiteraapia ning veeprotseduurid. Tänapäeval on suurt rõhku pandud ka spaateenuste arendamisele meestele ning lastele, et tagada kõrge nõudlus ning külastus ettevõtetes. 2015 aasta suundumusteks on innovaatilisus teenuste osas ning tehnoloogia kaasamine, et püüda ka noorema põlvkonna tähelepanu. Kõiki erinevat tüüpi päevaspaasid saab aga kokku võtta nende ühise missiooni aluseks milleks on: pakkuda kliendile meeldivat lühiajalist lõõgastust ja enese eest hoolitsemist. Järgnevas alapeatükis on autori poolt välja toodud mõningad trendid ja suundumused spaateenuste osas, mis mõjutavad ülemaailmselt antud valdkonna teenusepakkujaid, kelle eesmärk on tagada klientide rahulolu ja vajaduste rahuldamine.

1.3 Spaateenused Euroopas ja mujal maailmas

Kuna iga valdkond elus ja maailmas vajab pidevat täiendust, et tagada pakkumise ja nõudluse tasakaal on oluline vaadata tulevikku. Kuidas aga mõjutavad trendid päevaspaade arengut ning teenuseid, mida klientidele pakkuda? Arvestades seda, kuidas viimasel ajal on tehnika teinud suuri edusamme ning hakanud valitsema inimeste igapäevaelu on ka erinevad ilu- ja heaoluteenuste pakkujad läinud kaasa erinevate innovaatiliste uuendustega.

Üks esimesi antud teemalisi ajakirju, DAYSPA, mis keskendub just päevaspaade harule spaamajanduses, on teinud eelmise aasta novembrikuus intervjuu juhtivate spaamajanduse spetsialistidega nagu A. King, D. Soukop ja paljude teistega, kes tõid välja päevaspaa teenuste suunad aastal 2015. Kõige rohkem on siamaani mõjutanud spaateenuseid tehnoloogia areng ning selle kasvav olulisus inimeste igapäevaelus. Üha rohkem kliente on huvitatud teenustest, mis on innovatiivsed ning tagavad maksimaalse lõõgastumise vähese aja ning vaeva kuluga. Uute ja kaasaegsete teenustena on hakanud populaarsust koguma erinevad pingetest vabanemise protseduurid. Tõusujoones on olnud ka erinevad jalgadega seotud rituaalid, mis vabastavad inimesed neisse kogunenud pingetest. Samuti on inimesed avastanud enda jaoks innovaatilised

massaažid erinevate aparaatidega, mitte enam inimeste tehtud, mis aitaksid vallandada kehasse kogunenud üleliigsed emotsioonid. Tulevikus on eesmärk minna kaugemale iganenud teenustest nagu roosivannidest, šokolaadimähistest või muudest sarnastest klassikalistest spaateenustest, et püüda rohkem tähelepanu ka teismeliste, uue tehnoloogiaga üles kasvanud generatsiooni hulgas. Tulevikku nähakse spaateenuste menüüdel, mis lubavad teha igakuiseid muutusi ning uuendusi, et hoida üleval kliendi tähelepanu ning põnevust teenuste valiku osas (Future in the balance 2014).

Rahvusvahelise spaa nõustamise ja brändide arenduse grupi WTS asutaja ja president Gary Henkin on välja toonud erinevaid spaa trende praegu ja tulevikus. Ka tema sõnul on teemas tehnika kasutamine, et parendada näiteks hoolitsuste broneerimissüsteeme, mida oleks klientidel võimalik teha kiirelt ja mugavalt ning mis ühtlasi võimaldaks ettevõttel pakkuda erinevaid soodustusi ja eripakkumisi. Samuti on arenemas teenused, mis õpetaksid inimesi võtma oma päevast mõned minutid, et mediteerida ning kuidas ühildada killuke und ise samal ajal nautides mõnda hoolitsust. Ühtlasi kinnitab Henkin, et meeste teadlikkuse ja huvi kasv spaateenustest on endiselt tõusvas joones. Mehed ei ole huvitatud mitte ainult klassikalistest massaažidest vaid üha enam kasvab ka erinevate näo,- käte- ja jalgadehoolitsuste huvi. Mehed soovivad samuti rahu ning vaikust, pikemalt kestvaid hoolitsusi ning hetkeks eralduda oma stressirohketest igapäevaeludest (Spa trends now... 2015).

Hetkel kõige suuremaks ning kiiremini arenevaks trendiks võikski pidada meeste teadlikkuse ning huvi kasvu spaateenustest ja päevaspaadest. Mitmed artiklid, muuhulgas ka DAYSPA ajakirja 2015. aasta märtsikuu väljaanne, keskendub just sellele, kuidas mehed ei hoia enam eemale massaažidest, kehahoolidustest, maniküürist või pediküürist. Kui varem oli kombeks, et samal ajal kui naised lõõgastusid spaades siis mehed olid gruppide kaupa kogunenud televiisori ette mõnele spordisündmusele kaasa elama. Nüüdseks on aga olukord muutunud ning mehed ei karda enam liituda oma kaasadega, et võtta ette paarishoolitsusi või minna ka üksi lõõgastust nautima ning oma välimuse eest hoolitseda. Toetudes ISPA uuringutele on näha, et Ameerika Ühendriikides on 47% spaateenuste kasutajatest mehed vanuses 25-44 aastat. Eksperdid on välja uurinud, mis on tinginud nii meeste kui ka naiste spaakülastuste

kasvu ning tulemuseks on soov õppida oma igapäevase stressiga paremini toime tulema Tehnoloogia ning põhimõtte olla alati kõigile kättesaadav on ülemaailmne teema, mida erinevad variandid spaadest, muuhulgas ja päevaspaad üritavad leevendada (Dude, where's my Spa... 2015).

Ajakirjanik Vera Gibbons (8 biggest spa... 2015) on välja toonud 2015. aasta kaheksa suurimat spaatrendi, millest esimene oleks ennetusravi. Inimeste jaoks on oluline takistada erinevate tervisehädade tulemist, mitte neid vaid vältida ning eemale tõugata ning seepärast võiksid erinevad heaoluteenused pakkuda teenuseid, mis aitab vältida erinevate tervisehädade esinemist. Teiseks trendina on välja toodud erinevate nišispaade areng. Varasematel aegadel on üritatud olla meelepärane kõikidele erinevatele sihtrühmadele, kuid tänapäeval arenetakse suunas, kus ettevõttes hakkavad keskenduma kitsamatele valdkondadele. Siit järgmiseks trendiks oleks aga üha süvenev personaalsuse pakkumine, mis tähendab, et klientidel on võimalik valida ning panna kokku endale meelepärased vahendid, millega hoolitsust tegema hakatakse. Juba varasemalt mainitud meeste huvi erinevate stressi ja lõõgastust pakkuvate spaateenuste vastu kuulub antud kaheksa spaatrendi nimekirja. Ajanappus on tänapäeva inimestel põhiliseks probleemiks ning stressi tekitajaks ning seepärast on hakatud pakkuma pigem 30- minutilisi protseduure ning ühtlasi võib ühildada mitut erinevat protseduuri. Samuti on spaade lahtiolekuajad muutunud paindlikumaks, mis tähendab, et ettevõtted avatakse juba varakult ning suletakse alles hilja õhtul, et kõikidel inimestel oleks võimalik üks lõõgastav külastus oma päevaplaaniga ühildada.

Et aga alati ei peaks üksinda lõõgastumist nautima, siis on trendiks pakkuda erinevaid joogaklasse või grupitreeninguid, et jagada oma mõtteid ja emotsioone ka teiste samu probleeme omavate inimestega. Buttiigid spaades ning toodete ja erinevate lõõgastuselementide nagu küünalde ja aroomide kaasa ostmine on hea võimalus pakkuda kliendile jätkata või pikendada oma lõõgastusseansi ka koduses atmosfääris. Ning viimasena on kaheksa spaatrendina välja toodud inimeste huvi teenuste osas, mida neile pakutakse. Inimesed on huvitatud uurima ning küsima professionaalilt erinevaid fakte teenuste kohta.

Kokkuvõtteks võib välja tuua, et spaateenuste trendid keskenduvad üha rohkem personaalsusele, kliendisõbralikkusele ning maksimaalse lõõgastuse ja stressileevenduse poole. Pidevalt on mainitud tehnoloogia arengu mõju nii inimeste tervisele, kuid samal ajal püütakse tehnoloogiat siiski siduda healüteenustega, et muuta lihtsamaks erinevad broneerimissüsteemid ja olla kliendile veelgi kättesaadavam. Kõige suuremaks trendiks on meeste huvi kasv spaateenuste vastu, et teha lõpp müüdile, mis väidab, et ilu- ja heaolu eest peaksid hoolitsema vaid õrnema soo esindajad.

2. SOLOTUA SALONGI PÄEVASPAA TEENUSTE ARENDAMINE

2.1. Ülevaade päevaspaadest Eestis

Kuna Eestis ei ole siiani veel välja töötatud selgeid kriteeriumeid päevaspaa osas siis võib sisuliselt iga ilusalong end sedasi nimetada. Kuigi päevaspaade turg Eestis on veel arengujärgus, siis Eestis on kõige selgemalt ja rohkem neid välja toodud Puhka Eestis koduleht, milleks on järgnevad: Hea Tunde Tuba, Revald Day Spa, Harmoonikum, Akwaba SPA, Babor SPA, Aloe Spa, City Spa, AESTHETIC Health and Spa ja Olive Spa (Spaad. Puhka Eestis. 2015). Kuna ei ole kindlaid kriteeriume, siis antud nimekiri ei kirjelda kõiki Eestis esinevaid päevaspaasid. Järgnevalt toob töö autor välja eelpool nimetatud päevaspaades pakutavad teenused kodulehtedelt välja toodud informatsiooni alusel. Tegemist on toetava uuringuga, mille eesmärk on saada aimu hetkeolukorrast ja trendidest Eesti päevaspaade osas.

- Hea Tunde Tuba
- Revald Day Spa
- Harmoonikum
- Akwaba SPA
- Babor SPA
- Aloe Spa
- City Spa
- AESTHETIC Health and Spa
- Olive Spa

Hea tunde tuba on päevaspaa, mis asub Rakvere linnas. Ettevõtte teenuste valikusse kuuluvad erinevad massaažid, kehahoolitsused ja –teraapiad, *feng shui* koolitused, paariteraapiad, kosmeetik jpm. Massaažide valik on antud ettevõttes üsna lai, valikusse kuuluvad klassikaline-, tai-, shiatsu,- laavakivi,- mee-, aroomi,- spordi,- jalatalla- ning pea- ja õlavöötmemassaaž. Erinevatest teraapiatest pakub Hea Tunde Tuba teenuseid meelte puhastamiseks, stressi leevendamiseks ning üldise energiataseme tõstmiseks. Kodulehel on välja toodud neli inimest, kes on antud päevaspaas hea tunde tekitajad. Salongi interjäär on hubane, heledates värvides ning loob õdusa ja koduse meeleolu (Hea Tunde Tuba koduleht 2015).

Reval Day Spa on Tallinna südames keskaegses vanalinnas asuv päevaspaa salong, mille kaunis ja tänapäevane keskkond pakub laias valikus erinevaid teenuseid. Teenuste nimekirja kuuluvad: näohooldus, „spaa ainult meestele“, kehahoolitsused, massaaž, ripsmed ja kulmud, depilatsioon, maniküür ja pediküür, ripsmete püsipikendused ja *makeup*. Reval Day Spa on kombineerinud vanaaegsed traditsioonid ning seganud need kaasaegse teaduse ja kõrgekvaliteediliste toodetega. Eristumaks teistest pakub ettevõtte teenuseid ainult meestele, mille hulka kuuluvad erinevad näohooldused tagamaks nooruslikuma ja värskema välimuse. Samuti on välja toodud pakettid, et lihtsustada klientide valikut ning mugavdada ja kombineerida erinevaid teenuseid. Pakettidest on esindatud näiteks „Romantika kahele“ või „Ema & tütre pakett“ jpm. Oma sisiekujunduse poolest on salong keskaegne ning hubane kasutades heledaid toone ning puidu imitatsioone (Reval Day Spa koduleht 2015).

Harmonikumi mõisaproua kumblustuba on omanäoline ökospaa Viimsis, mille pakutavates protseduurides kasutatakse kohapeal valmistatud ja sünteetilistest lisaainetest vabasid looduslikke tooteid. Päevaspaa hoolitsused on kokku pandud erinevatest heaoluteenustest – kumblused, koorimised, harjamised, massaažid, mähised, mis kõik on rakendatud hoolitsuse eesmärgi teenistusse ning toetavad ja täiendavad üksteist. Igas pakettis on kliendile jäetud teatud valikuvõimalus toimeainete osas. Mähised ja kumblused on segatud puhta looduse värsketest viljadest, samuti on looduslikud kõik aroomiõlid. Massaažide valikus on 14 erinevat massaaži, lähtudes eri sihtgruppide vajadustest. Huvitavamateks massaažideks on näiteks rasedatele suunatud

massaaž, Ugri-mugri massaaž kuumade tatrakukrutega ning Harmoonikumi enda välja töötatud aroomimassaaž. Ettevõtte kontseptsioon on algusest lõpuni põhjalikult läbi mõeldud ning pakub väga palju erinevaid viise maksimaalseks lõõgastuseks (Harmoonikum koduleht 2015).

Akwaba SPA on looduslik taastumise keskus Tallinna südames olles esimene Eestis, kes pakub erinevaid massaaže ja hoolitsusi Aafrika spetsialisti poolt. Nende tehnika põhineb Aafrika tervise traditsioonide teadmistel ja uskumustel ning tänu sealsele professionaalile saab nautida traditsioonilist keha hooldust eksootiliste aroomõlidega eksootilises Aafrika atmosfääris. Akwaba spaas pakutakse suures valikus erinevaid keha koorimisi, mähiseid ning seitse erinevat Aafrikahõngulist massaaži. Massaažide valikusse kuuluvad näiteks klassikaline,- aroomiõli,- spordi,- mee,- tselluliidi,- Africa iõl massaažid (Akwaba SPA koduleht 2015).

Babor SPA, mis on samuti pealinnas ning ühtlasi Radisson Blu Sky Hotellis asuv päevaspaa, pakub oma teenuste valikus luksuslikke hooldusi, massaaže ja muid ilulisasid. Babor SPA kehahoolduse valikus on 10 erinevat hoolitsust, massaažide poolest pakutakse viite erinevat, kuhu hulka kuulub ka eraldi massaaž just meestele. Ühtlasi ongi teenuste valikus välja toodud eraldi „Spa meestele“, kust võib leida nii manikööri, pedikööri kui ka näohoolduseid, mis on spetsiaalselt mõeldud meesterahvastele. Iluhooldustele lisaks on Babor päevaspaal pakkuda saunaoaas, kus kliendid saavad lõõgastuda nii auru- kui ka leilisaunas. Ettevõttel on välja töötatud valik erinevaid päevapakette ning lisaks ka omapärased hommikupaketid nii meestele kui naistele (Babor SPA koduleht 2015).

Aloe Spa on DMK Danne esindussalong Tallinna kesklinnas. Ettevõtte pakub kõiki igapäevaseid ja klassikalisi iluteenused nagu näo- ja kehahooldused, maniküür ja pediküür (ka geeliga), depilatsioon. Pakutakse klassikalist massaaži ja tervisekookoni hooldusi. Aloe päevaspaa teenuste valikus on nii juuksur, püsimeik kui ka klassikalised variandid erinevatest massaažidest, keha- ja näohooldustest ning käte- ja jalgadehooldustest, mis sisaldavad nii manikööri kui ka pedikööri (Aloe Spa koduleht 2015).

City Spa on terviseklubi, mis on loodud edukale linnainimesele, et tasakaalustada kiiret elutempot enda jaoks aja maha võtmisega. Inimesele, kes tahab nautida paremat enesetunnet. Inimesele, kes tahab nautida rahuldustpakkuvat lõõgastust kvaliteetses keskkonnas Tallinna südalinnas. City Spa sisaldab endast nii spordiklubi kui ka päevaspaad, mis loob kliendile lihtsa ja mugava viisi ühildada nii aktiivne tegevus kui ka lõõgastumine. Ettevõtte spordiklubis on võimalik trennida nii jõusaalis, rühmatreeningutes, teha personaaltreeninguid, kasutada saunasid ja basseine. Samal ajal pakub spaa klassikalisi hoolitsusi kehale, kätele, jalgadele ning näole. Esindatud on seitse erinevat massaaži, erinevad ilulised kulmude ning ripsmete hoolduseks, vahatamine ning innovatiivne nahahooldus BDR. City Spa on loonud ka valiku erinevaid pakette, et kliendil oleks mugavam ning lihtsam teha valik teenuste osas. Pakettide hulka kuuluvad näiteks „Luksuslik šokolaadipakett“, „Kirgastav spaapakett“, „Mehe aeg iseendale spaarituual“ jpm (City Spa koduleht 2015).

AESTHETIC Health and Spa on ilule ja esteetikale keskendunud päevaspaa-salong, mille mitmekesises valikus pakutakse näo- ja kehahooldusi, küünte hooldust, kunstripsmete paigaldamist, jumestust, juuksuriteenuseid ja ilu injektsioone. Salong asub Tallinnas ning pakub kõrgekvaliteetset maailmakuulsate brändide kosmeetikat juhtivatelt tootjatelt. Peale eelpool nimetatud teenustele pakub AESTHETIC spaa mitmeid kursusi ja konsultatsioone ning pakub ka tervisliku toitumise alal nõu. Samuti on välja töötatud nii ilusalongi kui ka spaapaketid erinevate vaimsete ja füüsiliste probleemide lahendamiseks. AESTHETIC Health and Spa õppekeskuses erinevad kursused ja meisterklassid (jumestus, ripsmete pikendused, massaaž, depilatsioon, maniküür) nii algajaile kui ka professionaalidele (AESTHETIC Health and Spa... 2015).

Olive Spa on ilu- ja lõõgastusteenuseid pakub päevaspaa. Ettevõtte teenuste hulka kuuluvad mitmed erinevad näohooldused, millest erilisemad on Guinot, Casmara, Carita jms näohooldused. Samuti pakutakse kehahoolduseid, kuhu hulka kuuluvad klassikaline massaaž, idamaised ja eksklusiivsed massaažid, koorimised ja kehamähised, depilatsioon ning palju muud. Olive Spa kodulehel on ka välja toodud päevaspaa teenused, milleks on erinevad protseduurid šokolaadiga, valik päevaspaale omaseid pakette nagu „Meretuul“, „Nädalavahetus emale“, „Tiibeti puudutus“ jne. Antud

ettevõttes on esindatud ka juuksuriteenused ning Pilatase individuaaltreeningud (Olive Spa koduleht 2015).

Eesti päevaspaade teenuste vaatlemise käigus selgus, et kõige enam pakutavaks teenuseks kõikides eelnimetatud ettevõtetes on massaaž. Kõige enam levinumateks, mis on üldjuhul esindatud igas nimetatud päevaspaas, osutusid klassikaline üldmassaaž, mee,- aroomi,- pea- ja õlavöötme massaaž ning spordi- ja tselluliidivastane massaaž. Samas aga oli ka ettevõtteid, mis pakuvad ka eksootilisemaid valikuid. Näiteks Hea Tunde Tuba pakub kuninglikku tai jalamassaaži, mõned üksikud päevaspaad pakuvad oma valikus šokolaadiga massaaže. Oli ka ettevõtteid, mis on otsustanud keskenduda kindlale sihtrühmale, näiteks pakub Babor SPA eraldi meesterahvastele mõeldud massaaže, nii mõneski päevaspaas hoolitsetakse rasedate heaolu ees, pakkudes just neile suunatud massaaži. Populaarsuselt teiseks pakutavaks teenuseks erinevates ettevõtetes osutusid erinevad näohooldused alustades klassikalistest kosmeetilistest teenustest ja näopuhastustest kuni lõpetades erinevate innovaatlike aparatuuridega noorendamiseks ja värskendamaks inimeste välimust ning võitlemast vananemise vastu erinevate fotonorendamiste ja hapnikuga teostavate hoolitsustega.

Ühestki päevaspaast ei puudu valik erinevaid kehahoolduseid, milleks võivad olla nii depilatsioon, koorimised ja mähised, tselluliidivastased hooldused jne. Igas ettevõttes on välja töötatud just nende päevaspaas kontseptsiooniga sobivaid teenuseid, mille valik on äärmiselt lai, alustades kullaga tehtavatest hoolitsustest lõpetades laimi või ingveri ja klassikalise mudaga sooritatavate hoolitsusteni. Kuigi tuginedes teooriale, väidab D'Angelo (2006: 33), et tõeline päevaspaas peaks pakkuma veega seotud hooldusi, milleks võiksid olla näiteks *Vichy* duššid, vannid, aurutamise seotud hooldused või saunad, siis vaid neli eelpool nimetatud päevaspaad omavad ühte või kahte sauna, mille teenused ei ole just kõige silmapaistvamalt esile toodud. Välja toodud päevaspaadest või salongidest erines teistest Harmoonikum just oma öko- põhimõtete pärast, pakkudes väga laias valikus erinevaid teenuseid, mida teised sarnased ettevõtted ei paku. Antud töös käsitletavale Solotua salongile sarnaneb kõige enam aga Hea Tunde Tuba tänu oma kontseptsioonil, teenuste valikule, ettevõtte suurusele ja asukohale, milleks on samuti veidi väiksem linn Eestis.

2.2. Solotua salongi üldtutvustus ja hetkeolukord

Rapla kesklinnas asuv Solotua salong on tegutsenud 8 aastat. Salongi põhitegevuseks on pakkuda iluteenuseid ning erinevaid hoolitsusi kehale. Aastate jooksul on antud ettevõttes toimunud mitmeid muutusi teenuste osas. Esialgsetele massaažiteenustele ja tervisekapsli protseduuridele oli alguses lisaks ka juuksuriteenus ning manikööri – pedikööri teenus. 2007. aastal sai ettevõtte ruume juurde ning juuksuril avanes võimalus endale eraldi ruum saada, mistõttu kadus antud teenus Solotua salongi nimekirjast. Sellest hetkest on salongis keskendunud antud piirkonnas vähem tähelepanu saanud teenustele nagu on erinevad massaažid, pediküür, näohooldused ja depilatsioon (Kuidas tekkis... 2015).

Ettevõtte paremaks määratlemiseks ning mõistmiseks on oluline sõnastada selle missioon ja panna paika põhimõtted ning eesmärgid tulevikuks. Missiooni sõnastamisel on oluline jääda realistlikuks ning see peaks kajastama ettevõtte definitsiooni, peamisi eesmärke ja filosoofilisi väärtusi. Ettevõtte definitsioonis on ära määratletud sihtgrupp, kelle ja milliseid vajadusi rahuldatakse ning kuidas seda tehakse. Solotua salongi missiooniks võiks olla pakkuda endast lugupidavale kaasaegsele inimestele mitmekesist ning kvaliteetset teenuste valikut, et tagada tervise ja heaolu tasakaal ning teha seda meeldivas ja sõbralikus keskkonnas (Kuidas tekkis salong 2015).

Visioon on aga vaade organisatsiooni tulevikku ja kirjeldab, milliseks tahetakse areneda ning millised võiksid olla strateegilised kavatsused eesmärkideni jõudmiseks. Solotua salongi visioon autori arvates: Saada eelistatuimaks ilu- ja heoluteenuseid pakkuvaks päevaspaaks Rapla maakonnas.

Solotua salongis pakutavate teenuste hulka kuuluvad hetkel valik erinevaid massaažiteenused, nagu hiinapunktmassaaž, laavakivi massaaž, aroomi- ja kupumassaaž, samuti on keskendunud sportlastele ning lastele alates esimestest elukuudest. Teenuste hulka kuulub veel tervisekapsel, solaarium, maniküür, pediküür, depilatsioon, ANESI näohooldus ning iidne kätega ravimise viis nimega REIKI (Teenused 2015).

Nagu eelnevast loetelust võib näha, siis pakutakse Solotuas nii mitmeidki päevaspaale omaseid teenuseid nagu erinevad massaažid ja kehahooldused, kuid siiski puuduvad vett hõlmavad hoolitsused, mis on päevaspaa üks põhikriteeriume. Selleks, et leida milliseid veega seotud teenuseid antud piirkonna inimesed eelistaksid, on töö autor viinud läbi uuringu, et selgitada välja erinevate teenuste populaarsuse Solotuas kui päevaspaas.

2.3 Uuringu eesmärk, meetod ja korraldus

Käesoleva uuringu eesmärk on teada saada, millised on päevaspaa küllastajate ootused ja vajadused pakutavate teenuste osas Solotua salongis ning selle läbi suurendada ettevõtte külalastavust. Küsitluse abil on võimalik välja selgitada, kas inimesed on kursis päevaspaa kontseptsiooniga ning milline on nõudlus uute spaateenuste arendamiseks. Uuringust saadud tulemuste põhjal teeb autor ettepanekuid teenuste arendamiseks uuritava ettevõtte põhjal.

Uurimismeetodiks on valitud kvantitatiivne uuring kasutades ankeetküsitlust (vaata lisa 2). Töö autori valiku põhjendus uurimismeetodite osas põhineb eelnevatel kogemustel andmete analüüsil, mis on näidanud kvantitatiivse uuringu konkreetset ning lihtsasti mõistetavat andmete analüüsi, kokkuvõtete, järelduste ja ettepanekute tegemise võimalusi. Ankeetküsitluste abil on võimalik jõuda paljude erinevate vastajateni ning see annab võimaluse uurida suhteliselt paljude antud piirkonna elanike arvamusi ja hinnanguid spaateenuste valikute ja uuenduste osas.

Ankeetküsitlus sisaldab 15 küsimust, milles on kasutatud nii nominaalskaalat, ordinaalskaalat, jah-ei skaalat ja Likerti skaalat. Tegemist on poolstruktureeritud küsimustikuga, milles on nii avatud kui ka kinniste vastustega küsimused. Vastaja isikuandmetest on küsitluses kajastatud sugu ja vanuse vahemik, on uuritud üleüldisi teadmisi päevaspaade külastuse ja teenuste kohta ning küsimustiku teine osa keskendub spetsiifilisemalt Solotua salongi teenuste ja rahulolu kohta.

Ankeetküsitluse üldkogumiks on kõik Rapla piirkonnas elavad inimesed, kelle seas on nii naised, mehed kui ka nooremad ja vanemad inimesed. Valim moodustub lumepallivalimi alusel, milleks on uuringu perioodil 4.- 28. märts 2015 küsitlusele

vastanud inimesed. Uuringu perioodi jooksul jagatakse küsitlust nii internetipõhiselt kui ka Solotua salongis viibivatele küllastajatele. Uuringu paremaks läbiviimiseks viibis töö autor salongis kohapeal, et saada vahetut kontakti küsitlusele vastajatega ning põhjendada uuringu olulisust. Enne põhiuuringut viis autor läbi pilootuuringu, et teada saada küsimustiku efektiivsust ja toimimist. Pilootuuringu ajal palus töö autor vastata paaril tuttavalt ankeetküsitlusele, et siis tulemuste põhjal teha parendustöid ja muuta ankeet arusaadavamaks nii vastajale kui ka analüüsijale.

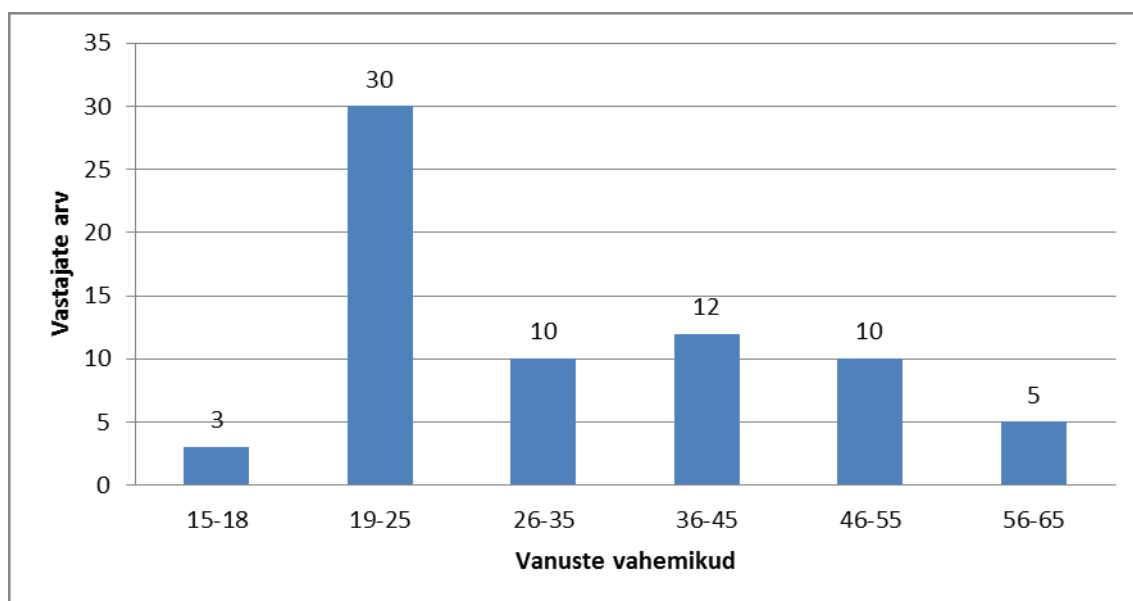
Saadud tulemuste analüüsiks on kasutatud statistilist andmeanalüüsi. Tagastatud ankeetküsitluse andmed sisestatakse *Microsoft Excel* programmi, mille abil on võimalik koostada erinevaid jooniseid ja diagramme, et saada illustreerivaid materjale andmete analüüsiks.

2.4 Uuringu tulemuste analüüs, järeldused ja ettepanekud

Käesolevas alapeatükis annab töö autor ülevaate küsitluse tulemustest ja teostab analüüsi. Kokku vastas küsimustikule 70 inimest, kes on seotud Raplaga, elavad antud piirkonnas ning on teadlikud Solotua salongi olemasolust. Ankeedi täitnutest 62 ehk 89% olid naissoost ja 8 ehk 11% meessoost isikut. Pöördudes tagasi teooriasse siis näitavad ka varasemad uuringud, et päevaspaasid külastavad enam just üle 35-aastased naised (Voigt, Brown ja Howat 2011: 21-24). Samas aga on hakanud päevaspaasihtrühmade suund muutuma, keskendudes rohkem ka meestele (D'Angelo 2006: 303-304). Seda näitavad ka antud uuringus üksikud meessoost vastajad. Kuna aga naiste osakaal oli niivõrd suur, põhinevad uuringu tulemused pigem naiste arvamustel. Isikuandmetest oli küsimustikus lisaks soolisele jaotusele kajastatud ka inimese vanuselisse vahemikku kuulumine, mille tulemused on järgnevalt lahti kirjutatud.

Ankeedis oli vastajate vanus jagatud kindlatesse vanusegruppidesse, millest sai valida enda vanusele vastava vahemiku. Vanusegrupid jaotas töö autor antud uuringu puhul kõige optimaalsematesse vahemikesse, mis algasid vanusest 0 kuni 14 ning viimaseks vanuseks, mille sai valida oli 65+. Tulenevalt uuringust esimesse vahemikku kuuluvaid vastajaid ei leidunud ning noorimad vastajad ning päevaspaadega kursis olevad inimesi oli kolm ja nende vanuseks on 15- 18 aastased. Tuginedes Eesti statistikaametile

kuuluvad kõik ankeedile vastajad tööealise rahvastiku hulka, milleks on 15-74- aastased inimesed (Sõnastik. Eesti Statistikaamet 2015). Kõige enam oli vastajate hulgas noori 19-25- aastaseid, mis võib olla tingitud veebipõhise küsitluse jagamise ning antud vanuserühma suurest aktiivsusest. Järgmiseks populaarseks vanuse vahemikuks on 36-45- aastased keskealised inimesed, võrdselt jaotusid 26-45 ja 46-55- aastased vastajad. Samuti on esindatud 56-65- aastased kuid viimasesse vanuserühma ehk üle 65 aastaseid vastajaid ei leidunud. Küsitlusele vastajate jaotus on täpsemalt välja toodud alloleval joonisel (vt joonis 1).

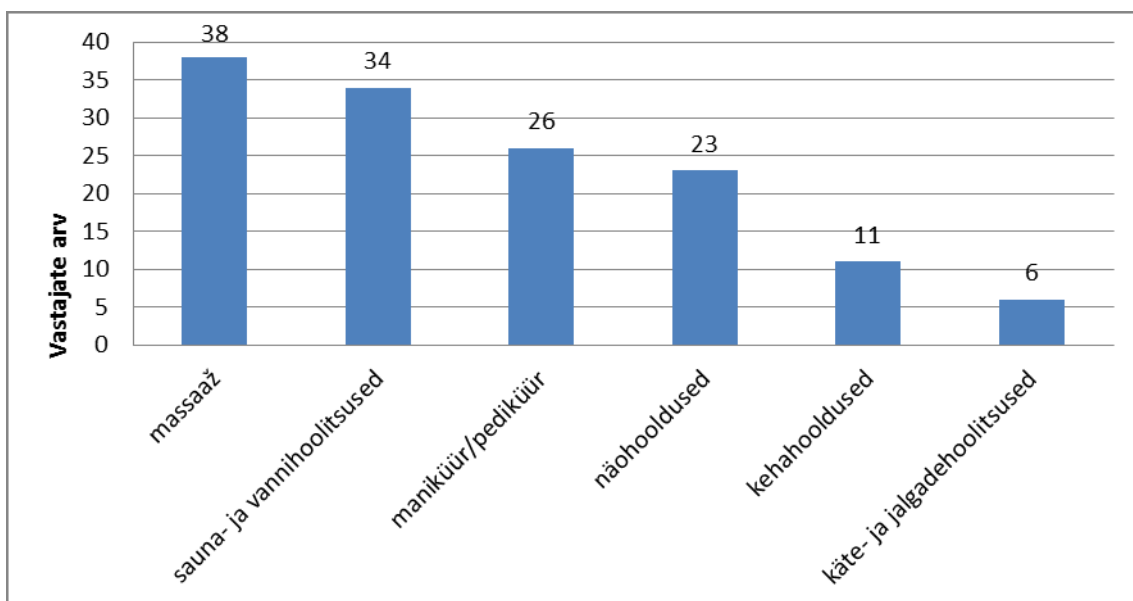

Joonis 1. Vastajate vanuseline jaotus (autori koostatud)

Küsimustiku üldandmete osas koosnes küsimustest teiste päevaspaade külastuste ja nendes kasutatud spaateenuste kohta ning paluti hinnata teenuste olulisust ja valimise puhul määravaid tegureid. Küsitlusest tuli välja, et enamik inimesi ehk 70-st vastajast 58 on küll kursis päevaspaa mõistega kuid realselt antud asutust külastanud on kõigest 24. Ankeedis oli välja toodud Puhka Eestis kodulehel esindatud päevaspaad, millest varem külastanud vastajad said märkida millises päevaspaas nad käinud on. Vaid viis inimest märkisid, et on külastanud antud valikusse kuuluvaid spaasid ning ülejäänud 19 inimest panid kirja päevaspaade kategooriasse mittekuuluvaid asutusi, nagu näiteks Viimsi SPA, Kalev SPA, Schnelli hotell, Floris ilusalong jpt. Samuti oli mõned korrad

märgitud päevaspaaks ka antud uuringus kajastatud Solotua salong. Valdavalt oli varem päevaspaad külastanud inimesteks naised vanuses 19-45. Muu vastusevariandi ning ühtlasi ka täpsustamata, millist asutust on varem külastanud valisid 4 inimest.

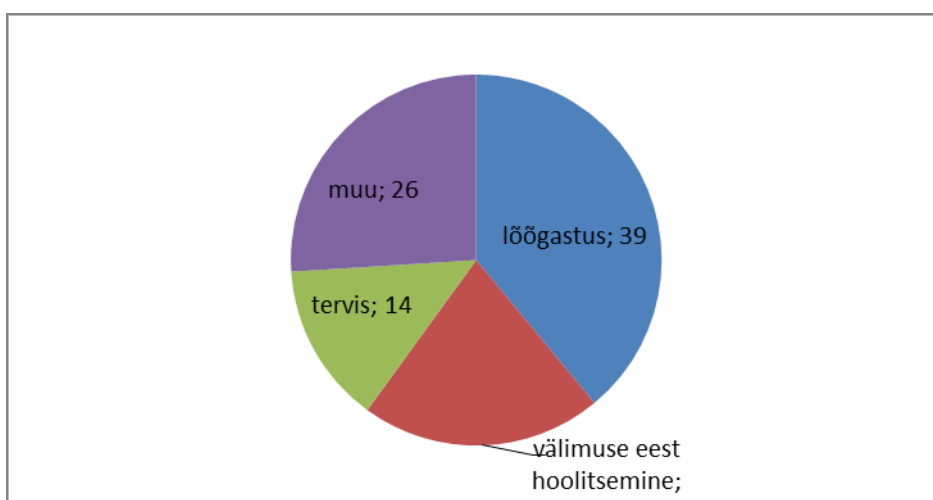
Järgnevalt uuriti, milliseid teenuseid on inimesed kasutanud nii klassikalise spaa kui ka päevaspaa külastusel. Antud küsitluse põhjal osutus kõige populaarsemaks teenuseks massaaž mida on 70 vastajast 38 inimest kasutanud. Sellele järgnevad sauna- ja vannihoolitsused 34 vastajaga. Vähem on päevaspaades kasutatud manikööri ja pedikööri teenust (26 in), näohooldusi (23 in), kehahooldusi (11 in) ning kõige ebapopulaarsemaks teenuseks osutusid käte- ja jalgadehoolitsused, mida on erinevates spaades kasutanud vaid 6 inimest. Samas aga võis käte- ja jalgadehoolitsuste ebapopulaarsus olla tingitud sellest, et vastajate jaoks kuuluvad need teenused kokku manikööri ning pediküüriga.

Joonis 2. Spaa ja päevaspaa teenused, mida on kasutatud (autori koostatud)

Järgmiseks oli päevaspaas käinud vastajatel palutud märkida, millisel põhjusel on ettevõtet külastatud. Vastusevariantide hulka kuulusid märksõnad nagu „tervis“, „lõõgastus“ ning „välimus“. Jooniselt 3 on näha, et levinumaks päevaspaa külastuse põhjuseks on lõõgastumine, mille märkis ära 39 inimest. Vastusevariantide hulka kuulus

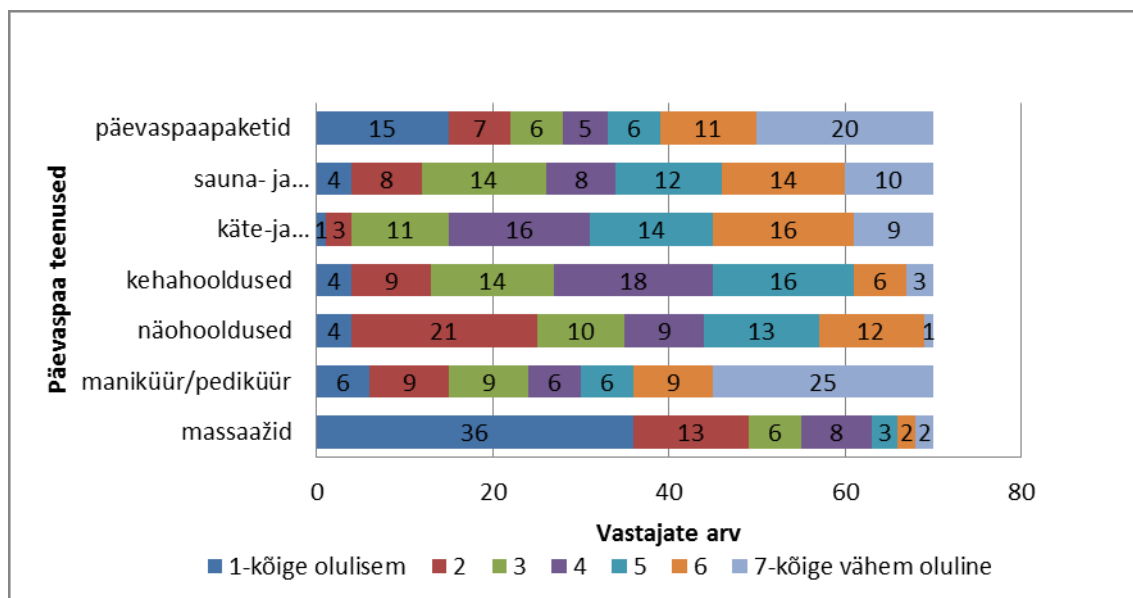
ka võimalus valida „muu“, mille täpsustuseks oli kirjutatud erinevaid põhjuseid nagu kinkekaardi olemasolu, keegi tuttavatest on kaasa võtnud, ei oska öelda jne. Ka välimuse eest hoolitsemine on populaarne põhjus, miks inimesed otsustavad kasutada päevaspaa teenuseid ning 14 inimest, kellest enamik osutus 46-65 aastasteks oli märkinud, et on sarnaseid asutusi külastanud tervise parendamise eesmärkidel. Eelnevalt tehtud uuringutes on samuti välja toodud vastused, mis näitavad et põhilised vajadused päevaspaa külastuseks on vaimse heaolu taastamine, füüsilise tervise ja välimuse parendamine. Samuti on ära märgitud väljumine argipäevaelust ning lõõgastumine ja uute kogemuste saamine (Voigt, Brown ja Howat 2011: 21-24).

Joonis 3. Päevaspaa külastuse põhjus (autori koostatud)

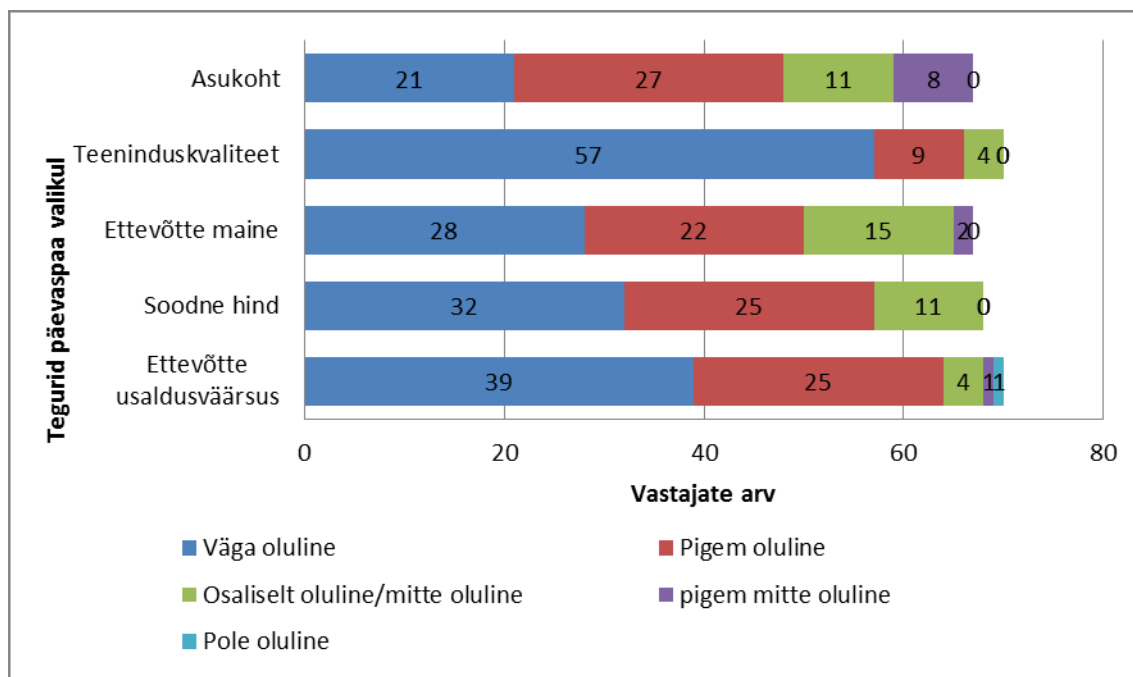
Ankeetküsitluse järgmises osas paluti vastajatel seada järjekorda erinevad spaateenused, vastavalt sellele, mille olemasolu nad peavad kõige olulisemaks ning millise teenuse esindatus spaas on nende arvates kõige vähem oluline. Joonisel 4 on välja toodud antud küsimuse tulemused, kus on näha, et kõige rohkem peetakse oluliseks erinevate massaažide esindatust. Massaažid seadis esikohale 36 inimest 70'st. Samas aga peetakse manikööri ja pedikööri olemasolu spaas kõige vähem oluliseks, mida näitab see, et 25 inimest on märkinud antud teenuse kõige vähem oluliseks. Päevaspaapakettide populaarsus on aga veidi vastuoluline. 15 inimest on märkinud selle kõige olulisemaks, kuid samal ajal on ka kõige vähem oluliseks märkinud kõigest viis inimest rohkem ehk 20 vastajat. Populaarsuselt teisel kohal asetsevad näohooldused, mida vastajad peavad samuti üsna oluliseks teenuseks spaades. Keha ning käte- ja jalgadehooldused on üsna

võrdselt populaarsuselt keskmised, mis võib tähendada, et nende teenuste esindatus päevaspaas on ehk enesestmõistetav, inimesed kasutavad neid, kuid ei pööra sellele suurt tähelepanu. Sauna- ja vannihoolitsused kuuluvad ehk rohkem suurte spaade juurde, mistõttu on päevaspaa teenuste valiku juures seda veidi keerulisem soovida.

Joonis 4. Päevaspaa teenuste olemasolu pingejärjekord (autori koostatud)

Küsitluses uuriti järgmiseks, mida peavad kliendid päevaspaa valikul olulisteks teguriteks. Jooniselt 5 on näha, et suurem osa vastanutest (57 in) on märkinud kõige olulisemaks teguriks kvaliteetset teenindust. Järgmisel kohal 39 vastajaga on oluline ettevõtte usaldusväärsus, kusjuures üks inimene oli märkinud, et antud tegur ei ole tema jaoks üldse oluline. Ka soodne hind on väga või pigem oluline päevaspaa küllastajate jaoks. Kõige vähem märgiti väga oluliseks päevaspaa asukohta, mis aga peaks lähtudes päevaspaa kontseptsioonist olema aga üks olulisemaid tegureid, sest selle põhimõte on olla kiirelt ja kergelt kättesaadavas kohas, kuhu on lihtne ligi pääseda.

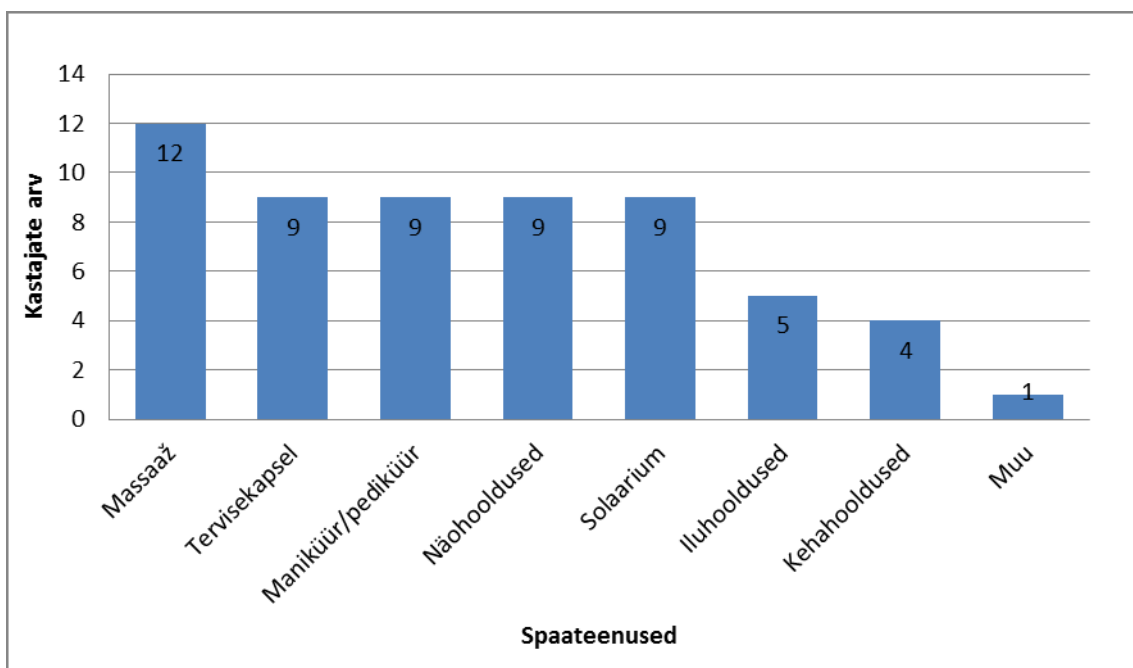

Joonis 5. Spaateenuste valimist mõjutavate tegurite olulisus vastajate seas (autori koostatud).

Ankeetküsitluse teine pool keskendus rohkem just antud töös tuginevale Solotua salongile. Alustuseks uuriti kui paljud vastajatest on külastanud Solotua salongi ning tulemuseks on, et peaaegu pooled ehk 33 inimest on varem külastanud antud ettevõtet ning 37 inimest ei ole külastanud. Kusjuures küsitlusele vastajate hulgas esines kolm meest kaheksast, kes on varem Solotua salongis käinud.

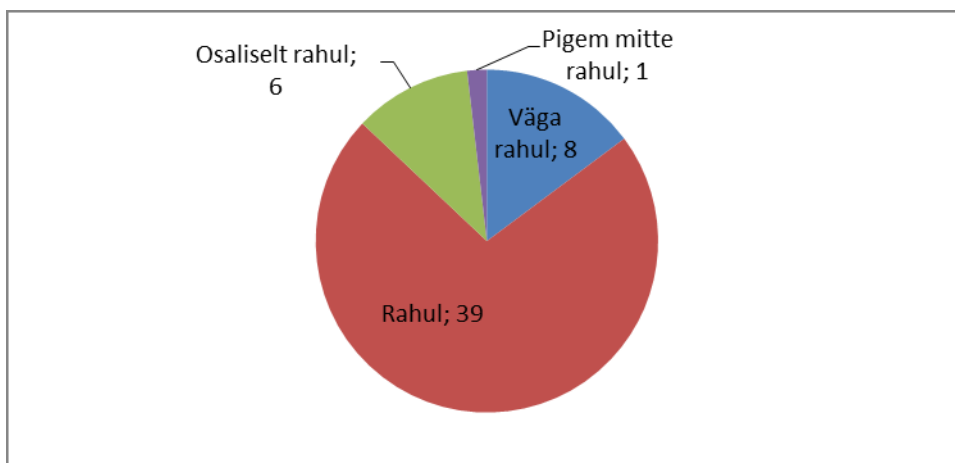
Järgmise küsimusega selgus, milliseid teenuseid on Solotua salongi külastanud inimesed enim kasutanud. Alloleval joonisel (vt joonis 6) on näha, et kõige populaarsemaks teenuseks antud ettevõttes on külastajate poolt massaaž, mida on kasutatud 12 inimest. Solotua külastanud meestest on massaaži teenust kasutanud kaks ning üks neist on märkinud ära solaariumi ning kehahooldused. Üheksa inimest on kasutanud manikööri ja pedikööri, näohoolduste-, solaariumi- ja tervisekapsli teenuseid. Üldjuhul on vastajad ära märkinud mitu teenust, mida on kasutatud Solotua salongis. Iluhooldusi, mille alla kuuluvad näiteks ripsmepikenduste paigaldus on vastajatest kasutanud viis inimest ning erinevaid kehahooldusi nagu depilatsioon või REIKI on

kasutanud neli inimest. Üks vastajatest oli vastusesse muu kirjutanud ka soolasauna külastuse, mille teenust Solotua salongis varasemal ajal pakuti.

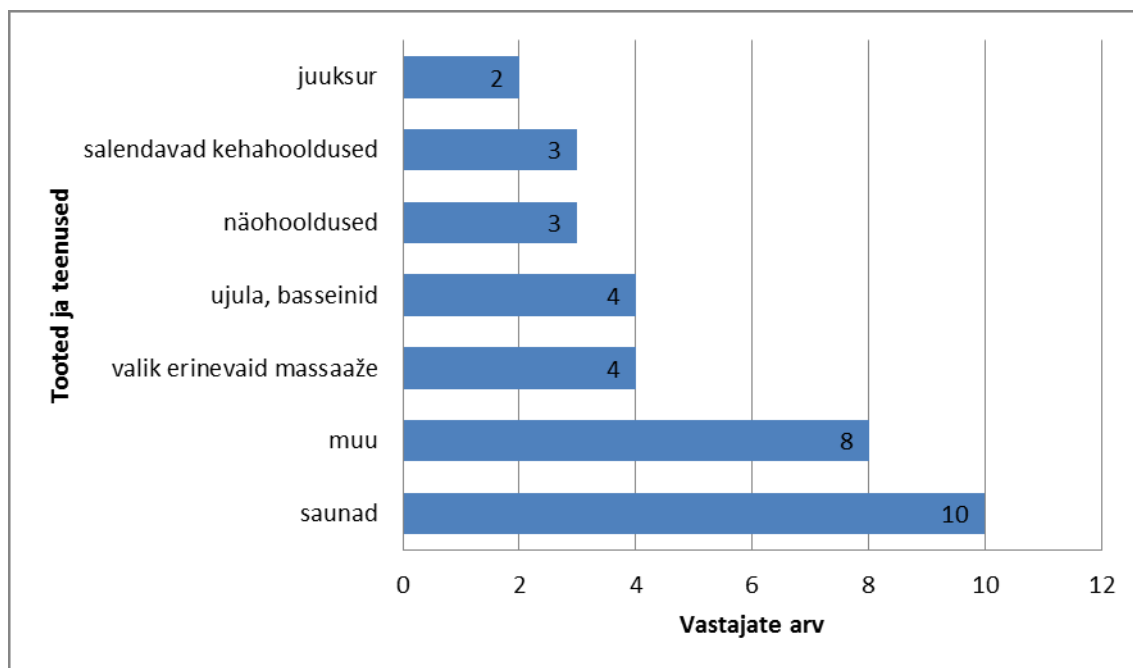
Joonis 5. Vastajate poolt kasutatud teenused Solotua salongis (autori koostatud).

Küsimusele kuidas ollakse rahul Solotua salongis pakutavate teenuste valikuga vastas üle poolte ehk 39 inimest, et ollakse rahul. Väga rahul on aga kaheksa vastajat ning üks inimene oli märkinud, et ta pigem ei ole rahul teenuste valikuga. Mitte keegi ei ole märkinud, et ta ei ole teenuste valikuga rahul ning need, kes pole antud salongi külastanud jätsid sellele küsimusele vastamata. Parema ülevaate saamiseks on uuringu autor koostanud alloleva joonised (vt joonis 6).

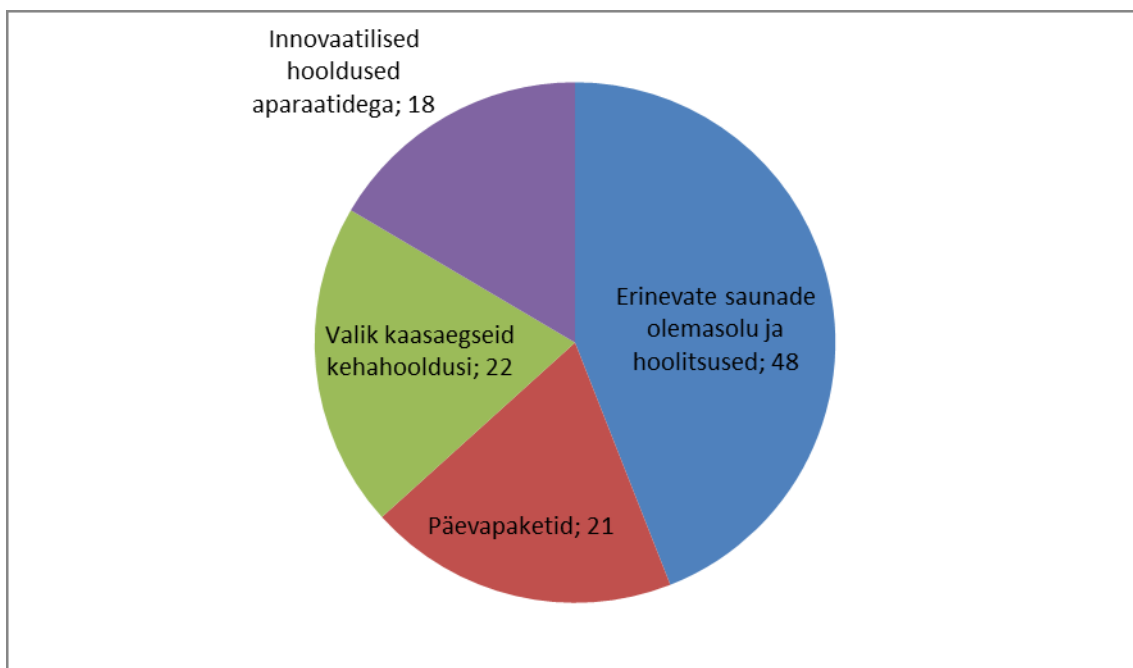
Joonis 6. Rahulolu Solotua salongi teenuste valikuga (autori koostatud).

Järgmised kaks küsimust keskendusid vastajate arvamusele, millised teenused võiksid või peaksid olema esindatud päevaspaas ning millistest teenustest tuntakse puudust just Rapla piirkonnas. Ankeedis oli avatud vastusega küsimus, kuhu inimesed said vabalt kirjutada, milliseid teenuseid nad eelistaksid näha Solotua kui päevaspaa teenuste valikus. Kõige enam vastati, et tuntakse puudust just saunade olemasolust, mida näitab ka allolev joonis (vt joonis 7), kus on näha, et kümme inimest 70-st on toonud välja erinevate saunade olemasolu. Kaheksa inimest tõi välja erinevaid teenuseid, mille töö autor on liigitanud „muu“ alla. Antud kategoorias esines selliseid märksõnu nagu vahahooldus, paaris hoolitsused, spreipäevitus, valgusteraapia, shindo venitused, verekaanid, kohvik jpm. Seoses saunade puudusega tuntakse huvi ka ujula või basseini olemasolust, mille on märkinud ära neli inimest. Tuginedes Janet M. D’Angelo väitele, et peamised hooldused, mis peaksid eristama päevaspaad ilusalongist oleksidki just saunad, vannid ja erinevad veeteraapiad, mida on ka küsitlusele vastajad kõige enam välja toonud (D’Angelo 2006: 33). Kuigi valik erinevaid massaaže on juba Solotuas esindatud siis sellegipoolest märkis neli inimest veelkord ära massaažide olemasolu, täpsustades näiteks huvi meemassaaži vastu. Nähooldusi ning salendavaid kehahooldusi oli märgitud kolm korda ning kõige vähem kuid siiski oli kaks korda mainitud ka juuksuri teenust.

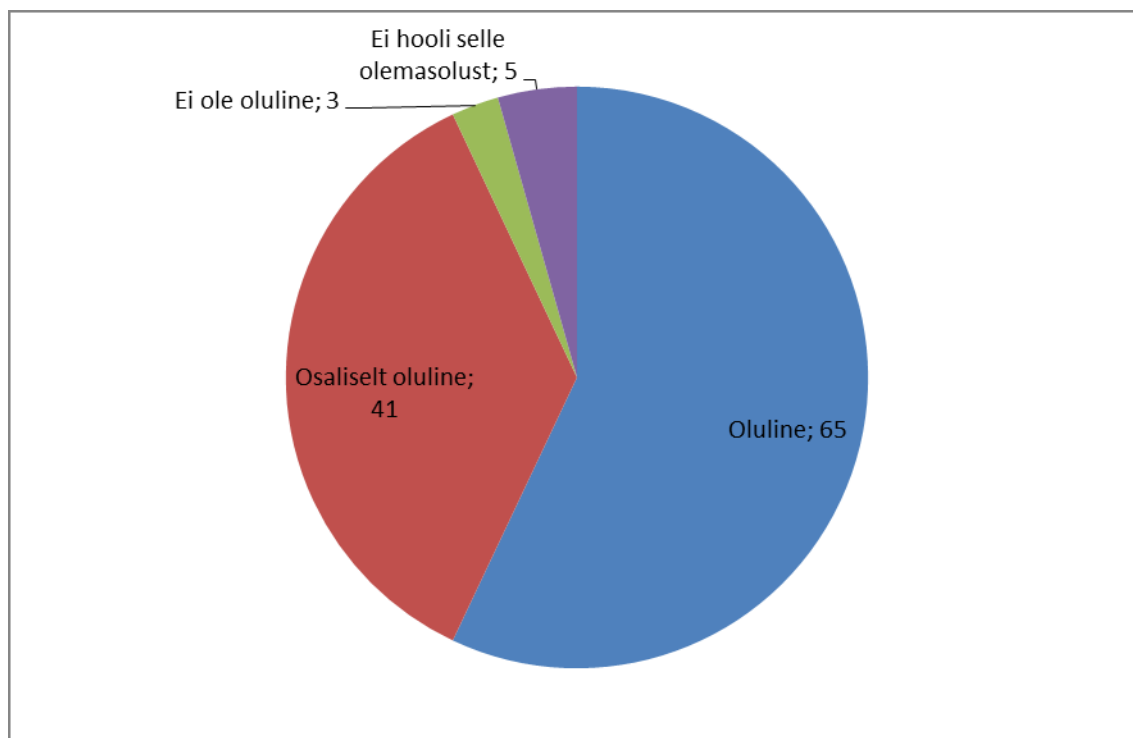
Joonis 7. Vastajate poolt eelistatavad lisateenused Solotua päevaspaas (autori koostatud)

Eelmisele avatud vastusega küsimusele oli ankeedis täienduseks järgmine küsimus, mis uuris millistest ilu- või heaoluteenustest tuntakse puudust just Rapla piirkonnas. Uuringu autori poolt oli välja toodud viis erinevat teenust, millest kõige populaarsemaks osutus erinevate saunade olemasolu ning hoolitsused. Antud tulemus toetab eelmise küsimuse vastuseid, mis näitab, et kõige enam tuntakse Raplas puudust spaast, mis pakub veega seotud teenuseid. Ülejäänud kolm teenust nagu päevapaketid (21), innovaatilised hooldused aparaatidega (18) ning valik kehahooldusi (22) osutusid peaaegu võrdselt populaarseks. Mitte keegi ei märkinud ära valikut „spateenused meestele“, mis võib tuleneda sellest, et valdav osa vastajaid oli naisterahvad ning antud sihtgrupp ei ole huvitatud teenustest meestele. Kuigi vastus on suunatud just meestele siis ükski meessoost vastanud isik ei pidanud antud teenust oluliseks.

Joonis 8. Vastajate poolt eelistatavad ilu- ja heaoluteenused Rapla piirkonnas (autori koostatud)

Viimaseks kokkuvõtva küsimuseks uuriti, milline on vastajate üldine hinnang päevaspaade olemasolu olulisusele Rapla piirkonnas. Suurem osa vastajatest ehk 65 inimest märkisid, et nende arvates oleks oluline omada päevaspaad Raplas. 41 inimest leidsid, et päevaspaad on osaliselt oluline nende jaoks, kolm inimest arvasid, et see ei ole oluline ning viis vastajat jäid ükskõikseks märkides ära, et nad ei hooli, kas on või ei ole päevaspaad.

Joonis 9. Päevaspaa olemasolu hindamine Rapla piirkonnas (autori koostatud)

Uuringu tulemustele ja analüüsile tuginedes selgus erinevaid täiendamist ja uuendust vajavaid aspekte, millega suurendada külastajate rahulolu ettevõttega ning kuidas tagada, et Solotua salongis oleksid esindatud just need teenused, mida inimesed antud piirkonnas vajavad. Tulenevalt erinevate sihtrühmade ootustest, vajadustest ja soovidest on võimalik muuta klientide külastuskogemust üha paremaks ja suurendada sealhulgas ka ettevõtte eristumisvõimet teiste päevaspaa teenuste pakkujate seas. Õppides tundma spaateenuste teoreetilist osa, tutvudes teiste Eesti päevaspaade teenustevaliku hetkeolukorraga ning tänu läbi viidud kliendiuringule saab töö autor teha ettepanekuid uute ja olemasolevate spaateenuste arendamiseks Solotua salongile.

Uuringu tulemustest selgus, et valdavalt on päevaspaa kontseptsiooni ja salongides pakutavate teenustega kursis naisterahvad. Selline tulemus kinnistab teooriat, mis ütleb, et valdavalt on naised tihedamad spaa külastajad kui mehed (D'Angelo 2006: 303). Vanuselise jaotuse poole pealt näitavad tulemused, et spaad ning ka salonge külastavad üsna igas vanuses inimesed alates 15-ndast eluaastast kuni 65- eluaastani. Kui aga veidi

kitsendada vanuselist jaotust siis enim esinevaks vanusegrupiks kujunes 25–49 eluaastat ning selle põhjuseks võib tuua inimeste paremad ametikohad, inimeste sissetulekud on suuremad ja saadakse lubada endale rohkem meelepärasemaid spaateenuseid, mis aitavad toime tulla igapäevase stressi ja väsimusega.

Uuringu käigus tuli välja tõsiasi, et valdav osa vastajatest ei ole teisi päevaspaasid külastanud ning autorile sai selgeks, et üleüldse päevaspaa mõiste oli mitmete inimeste jaoks arusaamatu, ajades segamini või arvates päevaspaad samaks klassikaliste kuurort- või spaahotellidega. Kuna Euroopas ning sealhulgas ka Eestis on päevaspaaade turg veel arengujärgus ning inimeste teadlikkus sellest vähene. Üsnagi minimaalne hulk vastajatest oli eelnevalt külastanud teisi Eesti päevaspaaasid, olles kasutanud spaateenustest eelkõige massaaže, näo- ning käte- ja jalgadehooldusi. Eelnevalt päevaspaaasid külastanud inimeste osakaal võib olla tingitud ka asjaolust, et kuna päevaspaad on suunatud enamjaolt päevaseid hooldusi soovivale kohalikule klientuurile, siis antud piirkonnas ei ole esindatud ühtegi konkreetset päevaspaad.

Keskendudes aga täpsemalt teenustele ning sellele, mida just Rapla piirkonna elanikud peavad oluliseks päevaspaa juures siis selgus, et eelkõige tuntakse puudust erinevate saunade olemasolust. Erinevates küsimustes joonistus välja kaks teenust, mida oli mainitud kõige enam. Üheks teenuseks olid massaažid, mille olemasolu päevaspaaas on oluline. Siinkohal on Solotua salong suutnud pakkuda klientidele seda, mida vajatakse. Kuna Solotua salongi üheks põhimõtteks ongi pakkuda kohalikele elanikele veidi vähem tähelepanu saanud teenuseid siis on just üsna suure erinevate massaažide valikuga suudetud püsida atraktiivsena. Uuringu põhjal järeltõlge tehes, jõudis töö autor arvamusele, et uute päevaspaa teenuste arendamisel ja kontseptsiooni loomisel tuleks Solotua salongis tegeleda kliendikeskse mõtlemise loomisele nii teenuste valiku poolest kui ka ettevõtte atmosfääri ning rahulolu parendamisena. Kuna nõudlus massaažiteenuste osas on suur, siis tulekski ettevõttel panna rohkem rõhku sellele osale, et rahuldada sihtgrupi vajadusi maksimaalselt. Solotua salongil on hea väljund, et reklaamida ennast kui üks peamisi massaažiteenuseid pakkuvaid ettevõtteid Raplomaal. Hetkel on valikus kaheksa erinevat massaaži, mis on sellise väikese ettevõtte kohta edukas tulemus.

Kuigi Eestis ei ole veel välja töötatud kindlaid kriteeriume päevaspaade määratlemiseks on siiski võimalik tugineda rahvusvahelise Päevaspaa Liidu (*Day Spa Association, DSA*) poolt loodud kriteeriumitele, mis on ühtlasi mainitud ka paljudes teistes antud teemaga seotud kirjanduslikes allikates (Leavy, Bergel 2003: 9; Kelleher 2004:17; Scott, Harrison 2006: 19). Et aga muuta Solotua salong rohkem päevaspaakriteeriumite järgi tegutsevaks ettevõtteks tuleks üle vaadata hetkel pakutavad teenused ja nende kvaliteet. Pakutakse küll mitmeid erinevaid massaaže, kuid võrreldes konkurentidega võiks valikusse lisada veel mõned, et saada uuendust ning tekitada klientides huvi. Sellisteks teenusteks võiksid töö autori arvates olla näiteks võimalus kliendil ise kombineerida vastavalt oma füüsilisele ja vaimsele olukorrale massaaživõtted ning aroomid ja õlid, konsulteerides teenusepakkujaga. Et aga kasvatada huvi, võiks Solotua teha tihedamini uuendusi teenuste menüüs, tuues näiteks tavalised restoranid, mis uuendavad oma menüüsid vastavalt hooajale või lausa mõned korrad aastas. Selliste meetodite puhul tõusevad esile klientide lemmikud teenused ning vähem populaarsed. Antud meetod oleks ettevõttele heaks suuniseks, kuidas püsida atraktiivsena ja tekitada pinget klientides, kellel oleks pidevalt oodata midagi uut antud ettevõttelt.

Kuna tänapäeval on just meeste teadlikkuse kasv üks suurimaid trende spaamaailmas siis võiks ka Solotua pakkuda eraldi „meeste spaad“ tuues välja just neile mõeldud massaažiteenuse või muud näo- ja kehahooldused. Autori arvates oleks soovitatav Solotual läbi mõelda tervisekapsli vajalikkus ning teenuse populaarsus. Kui viimastel perioodidel on antud teenus muutunud vähem kasutatavaks, oleks mõistlik see välja vahetada mõne innovaatilisema aparatuuri vastu. Näiteks tehes koostööd ettevõtte juhiga, arutati LPG kehahooldusaparaadi soetamist, millega on võimalik teha mitmeid erinevaid kehahooldusi alates salendavatest massaažidest kuni nahka pinguldavate ja toonust tõstvate protseduurideni. Antud teenus annaks ettevõttele lisandväärtust ning muudaks selle klientide hulgas taas atraktiivseks. Hetkel on Solotua teenuste valikus välja toodud eraldi kunstküünte paigaldus, hooldus, maniküür ja pediküür. Autori soovitude kohaselt võiks aga teha nendest kokkuvõtva teenuse või paketi, mille nimeks oleks jalgade-või kätehooldus, mis sisaldaks täismaniküüri koos koorimiste, niisutamiste ja erinevate massaaživõtetega. Sellised paketid või ühtsed teenused annavad ettevõttele iseloomu ning muudavad päevaspaa kontseptsiooni ühtsemaks.

Et aga kõiki teenuseid oleks võimalik pakkuda kliendile kvaliteetseimal viisil tuleks tuleks Solotua salongil läbi vaadata ning teha uuendusi ka välisel poolel. Nimelt vajaks ettevõtte keskkond ning ruumid uuendust oma sisekujunduse poole pealt ning ruumide ümberpaigutuse osas. Sisekujunduse poolest võiks ruumid muuta hubasemaks, kasutades ühtseid heledaid toone, mis oleks kontrastis tumedama mööbliga ning õdusa õhkkonna loomiseks tuleks kasutada erinevaid elavaid taimi, rahustavat taustamuusikat ning meeldivaid aroome, et kliendil jääks meeldiv mälestus mitte ainult teenuse kasutamiseks vaid ka ettevõttest kui tervikust. Kuigi töötajad Solotua salongis on vaid kohamaksulepinguga ning ühist kollektiivi justkui ei moodustu, töötatakse siiski ühistes ruumides ning seepärast võiks olla riietus või element, mis ühendaks töötajaid ning harmoneeruks kogu ettevõtte olemuse ja sisekujundusega.

Uute spaateenuste väljatöötamine ning sisekujunduse uuendused on aga suhteliselt suurt rahalist ressursi nõudvad tegevused ning seepärast tuleks ettevõttel enda jaoks välja mõelda olulisemad kitsaskohad, mis vajavad parendamist. Kuna Solotua salong on siiski väga väike eraettevõtte, mis pakub üsna kitsas valikus teenuseid, siis on töö autor seisukohal, et kõiki muudatusi korraga läbi viia on raske. Sellest tulenevalt tuleks alustada lihtsamate ning vähem ressursse nõudvatest tegevustest. Töö autor leiab, et kuna uute spaateenuste arendamisel ning ettevõtte maine parandamiseks ja külastatavuse tõstmiseks on oluline osa reklaamil, turundus- ja teavitustööl. Kuna Solotua salong asub väikelinnas, on üsna loomulik, et inimesed on antud ettevõttest teadlikud, peamiselt liigub informatsioon „suust- suhu“ ning väga efektiivset turundust ei ole võimalik arendada. Sellegipoolest, et tuua välja end kohalike konkurentide nagu näiteks Floris ilusalong või Tallinnas asuvate pävaspaade varjust, võiks Solotua pakkuda aktiivsemalt erinevaid kampaaniaid ja soodustusi püsikliendi programmi raames. Kuna Raplamaal on enda välja töötatud raadiokanal „Tre“ oleks Solotual kasulik kaaluda varianti end selle kaudu esile tuua. „Tre“ raadio mängib ka Pärnumaal, mis tähendab, et info Solotua pävaspaa kohta jõuaks ka kaugemale. Kampaaniad pakutavatele teenustele võiks varieeruda vastavalt hooajale, kus on välja toodud näiteks erinevad kevadised pakkumised keha värskenduseks ning suveks vormi saamiseks nii vaimses kui füüsilises mõttes. Solotua salongil on ka väga atraktiivne ning uus koduleht, mis aga oma informatsiooni seisukohalt jääb veidi nõrgaks.

Uuringu käigus tuli aga olulise puudusena välja just vajadus basseinide ja saunade järele Rapla linnas, mida oli vastajate poolt mainitud mitmeid kordi. Juba aastaid on arutluses olnud ning ka Rapla valla arengukavas on ära märgitud arenguvõimalusena ehitada linna uus ning kaasaegne ujula koos erinevate saunadega (Rapla valla sotsiaalhoolekande... 2015). Ka antud dokumendis on välja toodud tulemused erinevatest uuringutest, mis näitavad, et inimesed on huvitatud saunade ja veekeskuse teenustest. Seoses Solotua salongi arendusega jääb suure tõenäosusega veekeskuse rajamine praegustesse ruumidesse võimatuks justnimelt ruumipuuduse tõttu. Samas aga on Solotuas pakutud varem soolasauna teenust, mis praeguseks aga on teenuste nimekirjast välja arvatud eelkõige tehniliste puuduste tõttu. Et aga arendada Solotua teistele sarnastele päevaspaadele konkurentsi pakkuv ettevõtte, oleks töö autori arvates ehk mõistlik kaaluda mõtet ühilduda tulevikus rajatava ujula või veekeskusega, mis annaks hetkel salongiks peetavale Solotuale rohkelt lisandväärtust. Sellise suure muutusena hävineks aga hetkel oleva Solotua salongi kontseptsioon ning tekiks suuremas osas siiski täiesti uus asutus. Samas aga keskkonna vahetus ning uuendus oma kontseptsioonilt võiks töö autori arvates olla uuenduslik ja edasiviiv, mis tuleks kasuks nii ettevõttele endale kui ka potentsiaalsetele klientidele, kes on uuringus ära maininud oma ettepanekud ning soovid, mida võiks päevaspaa sisaldada ja milliseid teenused võiks seal olla kombineeritud.

Kokkuvõtvalt võib uuringu tulemustele tuginedes väita, et antud piirkonnas pigem ollakse huvitatud päevaspaa olemasolust ning vastavalt selle kontseptsioonile pakutavatest teenustest. Hetkel Solotua salongis pakutavad teenused on üsna ligilähedased päevaspaale, kuid siiski on ettevõttel arenguruumi teenuste nimekirja uuenduste ja mõne teenuse välja vahetamise osas. Solotua salong võiks töö autori arvates rohkem komplekteerida teenuseid, pakkuda välja pakette vastavalt hooajale, et kombineerida erinevaid teenuseid ning ahvatleda kliente proovima ka nende teisi pakutavaid teenuseid, mitte ainult neid, mida kliendid on harjunud kasutama.

KOKKUVÕTE

Tänapäeva kaasaegses ühiskonnas on inimeste teadlikkuse kasv oma tervisest ja meetoditest selle parendamiseks oluliselt kasvatanud nõudlust erinevate spaateenuste osas. Vastavalt nõudlusele on arenenud ja juurde tekkinud rohkelt ka teenuste pakkujad, et rahuldada iga sihtrühma vajadusi. Siinjuures aga tuleb konkurentsisis püsimiseks ning klientide pideva rahulolu tagamiseks olla uuenduslik ja kohanduda trendide, inimeste ootuste ja vajadustega. Inimesed on ajaga koos muutumas üha nõudlikumaks ja oskavad valida enda jaoks parimaid viise, et parendada oma tervist ning heaolu.

Seoses aga vajaduste ja teadlikkuse kasvuga on ka erinevate spaade ja teenuste valik muutunud mitmekesisemaks ja laialdasemaks. Kui varem olid asutused, mis pöörasid tähelepanu rohkem ravimisele siis tänapäeval on välja kujunenud pigem ennetustöö ning selle kõrvale on tekkinud ka lihtsalt lõõgastuse ning ilu- ja heaoluteenuste olulisus. Tänapäev on muutnud inimeste elu tempokaks, mis sisaldab pidevat kiirustamist, siis puhkamiseks ja lõõgastumiseks ei pruugi tihtipeale aega jääda. Seepärast on välja arenenud päevaspaad, mille eesmärk on pakkuda kiirelt, mugavalt ja hästi kättesaadavalt teenuseid, et hetkeks lõõgastuda ja mõelda oma heaolu peale. Kui inimestel pole alati aega, et võtta pikem puhkus ning teha väljasõit teise linna või sõita välismaale puhkama, siis selle jaoks on loodud päevaspaad, mis asuvad üldjuhul linnades, kergesti

ligipääsetavates kohtades ning pakuvad lühiajalisi, kuid kvaliteetseid teenuseid ja protseduure, mille järel inimesed tunnevad nagu oleks puhkuselt naasnud. Päevaspaa klientide külastuskogemust, kelleks on valdavalt kohalikud elanikud, mõjutavad mitmed tegurid alustades teenuste kvaliteedist ja hinnast, teenindajate professionaalsusest kui ka üldisest ettevõtte atmosfäärist ning füüsilise keskkonna väljanägemisest. Toetudes varasematele teooriatele päevaspaadest ning ka üldisemalt spaateenustest viidi töö käigus läbi uuring, mille käigus uuriti, kas ja kuidas ollakse kursis päevaspaade olemasoluga ning milline on nõudlus teenuste osas.

Töö ülesanneteks oli anda ülevaade päevaspaa teoreetilistest käsitlustest ja hetkeolukorrast nii mujal maailmas kui ka Eestis. Töös kirjeldati uuritava ettevõtte ehk Solotua hetkeolukorda ning pakutavaid teenuseid ning viidi läbi uuring, et teha parendusettepanekuid uute teenuste ja toodete arendamiseks Solotua päevaspaale.

Antud töö käigus läbi viidud uuring põhines Rapla linnas asuvale Solotua salongile, mille eesmärgiks oli ettevõttele pakkuda uuendusi teenuste ja kogu kontseptsiooni osas. Valimi moodustusid ajavahemikus 4.-28. märts 2015 küsitlusele vastanud elanikud Rapla piirkonnas, milleks oli kokku 70 inimest. Ankeetküsitlus sisaldas 15 küsimust, milles uuriti, kas inimesed on teadlikud, mis on päevaspaa, kui paljud on sarnaseid ettevõtteid külastanud, millisel eesmärgil kasutatakse spaateenuseid, kuidas ollakse rahul Solotua salongi teenustega hetkel ning millistest teenustest tuntakse puudust just Rapla piirkonnas. Toetavaks uuringuks viis töö autor läbi analüüsi, kus uuriti teiste Eesti päevaspaade kodulehti ning nende pakutavaid teenuseid.

Päevaspaa teenuste populaarsuse ja selle teenuste arenduse uuringi käigus selgus, et valdav osa vastajatest moodustusid naised vanuses 20-45, kes pigem on kursis päevaspaa kontseptsiooniga. Samas aga meessoost vastajad, keda oli kokku kaheksa, ei olnud varem kokku puutunud antud mõistega. Kuigi inimesed on teadlikud, mis on päevaspaa siis realselt antud asutust olid külastanud vähem kui pooled vastajad. Toetudes ning kinnitades teooriat selgus ka antud uuringu käigus, et kõige populaarsemaks spaa või päevaspaa teenuseks on massaaž selle erinevates variatsioonides ning ühtlasi peamiseks põhjuseks, miks erinevaid spaasid külastatakse on tänapäeval pigem lõõgastus kui ravieesmärk.

Uuringu teine pool, mis oli suunatud Solotua klientidele näitas, et hetkel pigem ollakse rahul ettevõtte teenuste valikuga, kuid samas joonistus välja tõsiasi, et kõige enam tuntakse Rapla linnas puudust erinevatest saunadest ja basseinidest. Selle tulemusena võib teha järeldusi ja ettepanekuid, et antud piirkonda oleks vajalik planeerida suurem asutus, mis hõlmaks endast nii veekeskust kui ka looks võimalused päevaspaa arenduseks. Töö autori arvates oleks Solotua salongil võimalus areneda päevaspaaks, võttes arvesse kohalike inimeste ootusi ja soove teenuste osas.

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli tugineda teooriatele ning uuringu käigus selgitada välja, kas valitud piirkonnas ollakse teadlikud ja huvitatud päevaspaa kontseptsioonist ning milliseid pakutavaid teenuseid kliendid eelistaksid. Uuringu käigus selgunud ettepanekud Solotua salongile oleksid, et ettevõtte peaks looma terviklikud paketid, pakkuma spetsiaalseid teenuseid meestele, soetama mõne innovaatilisema kehahooldusaparaadi, mis muudaks päevaspaa atraktiivseks ja tekitaks uutes klientide huvi. Töö autor leiab, et eesmärk sai täidetud ning uuringu käigus selgunud tulemused vastavad uuringuküsimusele ja uurimisülesannetes püstitatud eesmärkidele.

VIIDATUD ALLIKAD

1. 8 biggest spa trends for 2015. Article 2014. Vera Gibbons.
[<http://www.marketwatch.com/story/8-biggest-spa-trends-for-2015-2015-01-14?page=1>] 18.04.2015
2. About ISPA. International SPA Association.
[<http://www.experienceispa.com/about-ispa/>] 14.12.2014
3. AESTHETIC Health and Spa koduleht. [<http://aesthetic-salon.com/>] 17.04.2015
4. Akwaba SPA koduleht kohuleht [<http://akwabaspa.ee/ee>] 16.04.2015
5. Aloe Spa koduleht. [<http://aloespa.ee/language/et/>] 16.04.2015
6. **Altman, N.** 2000. Healing springs. The ultimate guide to taking the waters. Rochester, Vermont: Healing Arts Press. One Park Street.
7. Babor SPA koduleht [<http://www.baborspa.ee/>] 16.04.2015
8. **Beck, M. F.** 2010. Theory and Practice of Therapeutic Massage. New York: Cengage Learning.
9. **Burkholder, P.** 2007. Start Your Own Day Spa Business and More: Destination Spa, Medical Spa, Yoga Center, Spiritual Spa. New York: Entrepreneur Media Inc.
10. City Spa koduleht. [<http://www.cityspa.ee/est>] 17.04.2015
11. **Cohen, M.** 2008. Spas, wellness and human evolution. – Understanding the Global Spa Industry: Spa Management. Ed. Cohen, M., Bodeker, G. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann, pp. 3-25.55
12. **Cole, C., Burt, J.** 2011. Delivering aromatherapy and massage in a day centre. – Learning Disability Practice, Vol. 14 (10), pp. 25-29.
13. **D'Angelo, J. M.** 2006. Spa business strategies: a plan for success. New York: Thomson Delmar Learning.
14. Dude, where's my Spa? Article 2015. DAYSPA.
[<http://dayspamagazine.epubxp.com/i/464155-mar-2015>] 18.04.2015

15. **Erfurt-Cooper, P., Cooper, M.** 2009. Health and wellness tourism: spas and hot springs. Buffalo, NY: Channel view publications.
16. Exceed Spa Guest Expectations to Gain a Loyal Customer Base. Coyle Hospitality Group. [<http://www.coylehospitality.com/news/exceed-spa-guest-expectations-to-gain-a-loyal-customer-base/>] 15.12.2014
17. Future in the balance. The Premier Spa Business Resource. DAYSPA [<http://dayspamagazine.epubxp.com/i/398023/42>] 14.12.2014
18. **Hadley, D. J.** 2012. Pamper Yourself In A Day Spa: A Mini-Guide About Day Spas And How To Get Personalized Pampering For A Day With Spa Treatments Such As Body Massages, Facial Treatments And Other Beauty Therapy For Instant Stress Relief To Make You Feel Healthy And Beautiful Again. – Ebook. KMSPublishing.com.
19. Harmoonikum koduleht. [<http://harmoonikum.ee/>] 16.04.2015
20. Hea Tunde Tuba koduleht. [<http://www.heaenergia.ee/index.php>] 16.04.2015
21. **Kelleher, R. M.** 2004. Spa basics: a consumer's guide to day spa services. Victoria: Trafford.
22. Kuidas tekkis salong Solotua [<http://solotua.ee/index.php/pealeht/kuidas-tekkis-salong-solotua>] 01.02.2015
23. **Lazarus, J.** 2000. The Spa Sourcebook. Lincolnwood, Illinois: Lowell House.
24. **Leavy, H. R., Bergel, R. R.** 2003. The Spa Encyclopedia: a guide to treatments & their benefits for health & healing. Clifton Park: Thomson Delmar Learning.
25. Olive Spa koduleht. [<http://olivespa.eu/>] 17.04.2015
26. **Posadzki, P., Alotaibi, A., Ernst, E.** 2012. Adverse effects of aromatherapy: A systematic review of case reports and case seires. – International Journal of Risk & Safety in Medicine, Vol. 24 (3), pp. 147-161.
27. Rapla valla sotsiaalhoolekande ja tervise valdkondlik arengukava aastani 2025. OÜ Poirot 2014.
[<http://rapla.kovtp.ee/documents/120367/1921065/15.07+Rapla+valla+sotsiaalhoolekande+ja+tervise+valdkondlik+arengukava+aastani+2025.pdf/0c5ffe63-96f9-40b3-9d07-76d14c9a2bdc?version=1.0&inheritRedirect=true>] 03.04.2015
28. Reval Day Spa koduleht. [<http://tallinnspa.eu/>] 16.04.2015

29. **Scott, J., Harrison, A.** 2006. SPA – The Official Guide to Spa Therapy at Levels 2 & 3. London: Thomson Learning.
30. **Smith, M., Puczko, L.** 2009. Health and Wellness Tourism. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann. 57
31. **Smith, M., Puczko, L.** 2014. Health, tourism and hospitality. Wellness, spas and medical travel. New York: Routledge
32. Some of the most recognized types of massage therapy are.
[<http://www.massageenvy.com/types-of-massage.aspx>] 26.10.2015
33. Spa Industry Profile. Articles. International SPA Association.
[<http://www.experienceispa.com/articles/index.cfm?action=view&articleID=507>]
15.12.2014
34. Spa trends now and in the future. Article 2015. Gary Henkin.
[http://hotelexecutive.com/business_review/2022/spa-trends-now-and-in-the-future]
18.04.2015
35. Spaad. Puhka Eestis
[http://www.puhkaeestis.ee/et/otsing/spaa?q=&type=yldine_spa_1&locationName=Otsi+objekti+v%C3%B5i+aadressi+1%C3%A4hedal&e=&n=&radius=50%2B&location=location_all&subLocation=&locationTab=2&topic=yldine_teema&target_siht=yldine_sihtruhm&results_count=10&selected_pager=1&total_results=27&random_seed=696647] 01.02.2015
36. Sõnastik. Eesti Statistikaamet. [<http://www.stat.ee/files/koolinurk/abiks/sonastik/>]
02.04.2015.
37. Top 10 Global Spa& Wellness trends forecast. 2013 Trend Report. New York: SpaFinder Wellness, Inc. [<http://www.spafinder.com/newsletter/trends/2014/2013-trends-report.pdf>] 16.03.2015
38. **Wang, S.** 2005. Day Spas: Seizing the Day. Spa: The Sensuous Experience. Ed. Henry, R. D., Taylor J. D. Victoria: The Images Publishing Group Pty Ltd., pp. 114-143.
39. Wellness: Basic definitions of wellness by Donald B. Ardell, Ph. D.
[http://www.seekwellness.com/wellness/what_is_wellness.htm] 25.10.2015
40. What is Day Spa? Day Spa. About Travel.
[<http://spas.about.com/od/dayspas/a/dayspa.htm>] 16.03.2015

41. WHO definition of Health. [<http://www.who.int/about/definition/en/print.html>]
18.05.2015
42. **Williams, A. 2007.** Spa Bodywork: A Guide for Massage Therapists. Baltimore:
Lippincott Williams & Wilkins.
43. **Voigt, C., Brown, G., Howat, G.** 2011. Wellness tourists: in search of
transformation. *Tourism Review*. Emerald Article, Vol. 66 (1), pp. 16-30.

Lisa 1. Eesti päevaspaades pakutavad teenused

(Allikas: Hea Tunde Tuba koduleht 2015; Reval Day Spa koduleht 2015; Harmoonikum koduleht 2015; Akwaba SPA koduleht 2015; Babor SPA koduleht 2015; Aloe Spa koduleht 2015; City Spa koduleht 2015; AESTHETIC Health and Spa... 2015; Olive Spa koduleht 2015. Autori koostatud)

PÄEVASPAA	TEENUSTE VALIK
Hea Tunde Tuba	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: klassikaline, Tai, kuninglik Tai, shiatsu, laavakivi, mee, aroomi, spordi, jalatalla, pea- ja õlavöötme massaaž - Kosmeetik (ripsmete ja kulmude värvimine ning korrigeerimine) - Teraapiad: Vabastav hingamine, paariteraapia, kristall-reiki, reiki, access Bars, kristalliteraapia - Koolitus: Feng Shui
Reval Day Spa	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: klassikaline, selja, aroomi, šokolaadi, salendav, laavakivi, jalgade. - Kehahooldused: „Luksuslik“ kehahooldus, „Salendav“ tselluliidi kehahooldus - Näohooldused : „Reval“, „Wellmaxx“ Peptiidid“, „Wellmaxx Orgaaniline“, „JBP Platsenta“, „Probleemse näonaha“ hooldused - Maniküür ja pediküür; - Muud iluteenused: ripsmed ja kulmud, depilatsioon, make up -Spaapaketid: „Paketid 1–10“, „Romantika kahele“, „Lapseootel emale“, „Ema ja tütre pakett“, „Unelmate päev“.
Harmoonikum	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: aroomi, klassikaline Rootsi, pea ja õlavöötme, spordi, rasedate, mee, tselluliidi, kupu, šokolaadi, kuumade kividega, ugri-mugri, ürdipalli, tai, jalatalla) - Kehahoolitsused: „Igavese nooruse saladus“, Lõõgastav ja kaunistav „Südamedaamile“, „Taassünd“ Rahustav ja lõõgastav „VSOP“, „Viimsi Vaal“ jne. - Näohoolitsused (7): Kuldne õietolmuhellitus “Jumalanna”, Põhjalik ja puhastav näohellitus “Mõisapreili rõõsad paled”, Niisutav ja toitev näohellitus “Veetluse värskendus”, Elustav ja toitev näohellitus “Mamsli maiuspala”, Süvapuuhastav meehoolitsus “Okasroosike” jne. - Käte- ja jalgadehoolitsused: „Kontoripreili“, „Kõrged kontsad“, „Ugri-Mugri“ -Muud lisateenused: homöopaadi vastuvõtt, holistiline regressiooniteraapia, bioenergeetilised massaažid, bioresonantsdiagnostika, suhkrudepilatsioon, - Koolitused: Toidu- ja kultuuri, komeetika, massaaži, tellitavad

	koolitused)
PÄEVASPA	TEENUSTE VALIK
Akwaba SPA	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: Africa iõl, aroomi, spordi, mee, tselluliidi, klassikaline ja jalgade. - Kehakoorimised (8): „Sea de luxe“, African spices de luxe“, Chocolate de luxe“, „Lemon de luxe“ jne. - Mähised (6): šokolaadihoolitsus, salendav kohvi mähis, uuendav jõhvika mähis, soojendav rohelise tee mähis jne.
Babor SPA	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: klassikaline, meestele, valitud piirkonnale, aroomi. - Kehahoolitus (10): ayurveda, tselluliidivastane, aroomiõli ja meresoolaga koorimine, Babor vitalizing, balancing, shaping või relaxing jne. - Näohoolitus (11): Babor Argan, Baboranic, kristallmikrodermabrasioon, iluampullidega, nahatüübi järgi, kollageen, jne . - Käte- ja jalgadehoolitused (9): Luksuslik kätehoolitus, maniküür, sügavniisutav parafiin, luksuslik jalgadehoolitus jne. <p>Muud teenused: saunaoaas, ilulisad (ripsmete värvimine, korigeerimine, jumestus)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paketid (6): päeva- ja hommikupaketid
Aloe Spa	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: spordi, klassikaline. - Kehahoolitused: Fleurs’s Aromamineral kullahoolitus, DMK Danné tselluliidivastane, mehaaniline puhastus seljale. - Näohoolitused (11): Fleur’s Aromamineral näohoolitus 24k kullaga, näo- ja dekolteemassaaž, heaoluhoolitus näole, hapnikuhoolitus, sügavniisutav ekspresshoolitus jne. - Käte- ja jalgadehoolitused: maniküür, pediküür, ensüümhoolitused, parafiinhoolitused. - Muud teenused: juuksur, püsimeik, tervisekookon
City Spa	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: Elemis süvamassaaž, aroomiteraapia kivimassaaž, Tiibeti, klassikaline, mee, lapseootel naisele, spordi. - Kehahoolitused (12): Elemis täiuslik spaarituuaal, eksootiline kooriv laimi ja inverisoolaga, kookose ja piimamähis, lihaseid lõõgastav aroomi-spa ookeanimähis, luksuslik šokolaadihoolitus, salendav turbahoolitus jne. - Näohoolitused (12): Biologique Recherche hoolitused, Elemis taastav ja silendav, vananevale ja lõtvunud nahale, rasusele ja probleemsele, hoolitused meestele, sügavpuhastus näole jne. - Käte- ja jalgahoolitused (18): maniküür, pediküür, parafiinhoolitus, geelihooldused jne. - Muud teenused: vahatamine, ilulisad (kulmude kujundamine, ripsmete ja kulmude värvimine) - Paketid (10): Elemis spaarännak, Luksuslik šokolaadipakett, Jääkaineid väljutav pakett, Mehe aeg iseendale jne.

	- Basseinid ja saunad, spordiklubi, rühmatreeningud
PÄEVASPA	TEENUSTE VALIK
AESTHETIC Health and Spa	<ul style="list-style-type: none"> - Massaažid: klassikaline, Tai, laavakivi-, lümfi-, kupu-, tselluliidi-, mee- ja näomassaaž, - Kehaholdused: mesoteraapia (tselluliidivastane, liporedutseeriv, nahatoniseerimine) Näoholdused: mesoteraapia Käte- ja jalgadehooldused: maniküür, pediküür -Muud teenused: kontuurplastika, jumests, ripsmepikendused, juuksur, konsultatsioonid - Paketid (7): lõõgastamine, salenemine, noorendamine, Day spa jne.
Olive Spa	<ul style="list-style-type: none"> - Massaaž: klassikaline, spordi, laste, mee, tselluliidi, lümfi, aroomi, pea, Tiibeti, Lomi Lomi, bambuse, valik Tai massaaže. - Kehaholdused: koorimised ja mähised (9), Ericson Laboratoire hooldused, büsti hooldus, depilatsioon. - Käte- ja jalgadehooldus: maniküür, pediküür -Paketid (11): „Šokolaadiokteil“, „Meretuul“, „Ida-Ekspress“ jne - Muud teenused: juuksur, pilatse individuaaltreeningud

Lisa 2. Küsitlusankeet

Lugupeetud vastaja!

Käesoleva uuringu eesmärgiks on välja selgitada Rapla maakonna piires elavate inimeste teadlikkus päevaspaadest ning kas ja millised on inimeste eelistused spaateenuste osas. Küsimustik toetub Raplas asuva Solotua salongile. Uuringu viib läbi TÜ Pärnu kolledži üliõpilane ning tulemuste analüüs kajastatakse lõputöös „Päevaspaa teenuste arendamine Solotua salongi näitel“. Küsimustik on anonüümne ja sellele vastamiseks kulub aega umbes 10 minutit.

Mis on päevaspaa? – Teenindusasutus, mis on suunatud peamiselt lühiajalisele keha, hinge ja vaimu turgutusele, päevaste ilu- ning veega seotud hoolduste pakkumisele. Teisisõnu on päevaspaa koht, mis pakub teenuseid ja pakette, mis kestavad ühest tunnist kuni päevani. Päevaspaa ei paku majutust ning üldjuhul ka mitte toitlustust.

1. Sugu
 - a) Naine
 - b) Mees
2. Vanus
 - a) 0-14
 - b) 15-18
 - c) 19-25
 - d) 26-35
 - e) 36-45
 - f) 46-55
 - g) 56-65
 - h) 65+
3. Kas olete varem kuulnud päevaspaast?
 - a) Jah
 - b) Ei
4. Kas olete varem Eestis külastanud mõnda päevaspaad?
 - a) Jah
 - b) Ei
5. Kui vastasite eelmisele jah, siis milliseid päevaspaasid olete külastanud?
 - a) Hea Tunde Tuba

- b) Revald Day Spa
 - c) Harmoonikum
 - d) Akwaba SPA
 - e) Babor SPA
 - f) Aloe Spa
 - g) City Spa
 - h) AESTHETIC Health and Spa
 - i) Olive Spa
 - j) Muu.....
6. Milliseid päevaspa (või ka spaa) teenuseid olete kasutanud?
- a) Massaažid
 - b) Maniküür/pediküür
 - c) Näohooldused
 - d) Kehahooldused
 - e) Käte- ja jalgadehooldused
 - f) Sauna- ja vannihoolitsused
 - g) Muu.....
7. Millistel põhjustel olete varem külastanud päevaspaad?
- a) Lõõgastus
 - b) Välimuse eest hoolitsemine
 - c) Tervis
 - d) Muu.....
8. Milliste teenuste olemasolu on Teie arvates oluline päevaspaas? Palun reastage pingejärjekorras 1-kõige olulisem kuni 7- kõige vähem olulisem.
-Massaažid
 -Maniküür/pediküür
 -Näohooldused
 -Kehahooldused
 -Käte- ja jalgadehooldused
 -Sauna- ja vannihoolitsused
 -Päevaspaapaketid

9. Palun märkige kui olulised on Teie jaoks järgmised tegurid päevaspaa külastuse valikul?

	Väga oluline	Pigem oluline	Osaliselt oluline	Pigem mitte oluline	Pole oluline
Ettevõtte usaldusväarsus					
Soodne hind					
Ettevõtte maine					
Teeninduskvaliteet					
Asukoht					
Muu (mis?).....					

10. Kas olete külastanud Rapla linnas asuvat Solotua salongi? (Kui vastate „ei“ siis palun jätke järgmine küsimus vahele)

- a) Jah b) Ei

11. Milliseid teenuseid olete Solotua salongis kasutanud?

- a) Massaaž
 b) Tervisekapsel
 c) Maniküür/pediküür
 d) Näohooldused
 e) Kehahooldused
 f) Iluhooldused (ripsmepikendused)
 g) Solaarium
 h) Muu.....

12. Kuidas olete rahul Solotua salongi teenuste valikuga?

- a) Väga rahul
 b) Rahul
 c) Osaliselt rahul
 d) Pigem mitte rahul
 e) Ei ole rahul
 f) Ei ole külastanud

13. Millised teenused võiksid Teie arvates veel olla esindatud päevaspaas (ka Solotua salongis)?

.....

14. Millistest ilu- või heaoluteenustest tunnete puudust just Rapla piirkonnas?

- a) Erinevate saunade olemasolu ja hoolitsused
- b) Päevapaketid spaateenustele
- c) Valik kaasaegseid kehahoolduseid (kehakoorimised, tselluliidi hooldused)
- d) Spaateenused meestele
- e) Innovaatilised kehahooldused aparaatidega (näit. LPG kehahooldus)
- f) Muu.....

15. Kuidas hindate päevaspaa olemasolu olulisust Rapla linnas?

- a) Oluline
- b) Osaliselt oluline
- c) Ei ole oluline
- d) Ei hooli päevaspaa olemasolust

TÄNAN VASTAMAST!

SUMMARY

DEVELOPMENT OF DAY SPA SERVICES BY THE EXAMPLE OF SOLOTUA SALON

Triin Hermat

In modern society peoples' awareness of their health and wellbeing is growing more and more and it has significantly increased the demand for different kind of spa services. Quick pace of life causes stress and that is the reason why people are paying more attention to physical activity, healthy lifestyle and better looks to slow down aging process and keep themselves in better shape. Above mentioned has generated many different kind of spa products and service providers all over the world, including Europe and Estonia. In addition to traditional spa hotels, there are created many more varieties of spas such as destination spa, resort getaway spa, medical oriented spa, mineral water spa, day spa and etc. Increasing different kind of spas make the competition in the spa market intense and create customers who are more selective and demanding. To stay in the competition and maintain the position in the market it is important to be aware of the latest trends and know how to satisfy customers' needs and desires.

Today's fast pace of life and increasing work pressure makes people looking for the short-term relaxing services for their body, mind and soul. That is the main reason why there are developed day spas, which are primarily targeted to daily fast treatments and short-term relaxing services. Day spa is a place to go for the day to get massage, facials, and body treatments and they are called day spas because, unlike destination or resort spas, you do not spend the night and generally they are located in city centers. Many day spas combine both a hair salon and spa.

This thesis is based on the Solutua salon as an example of day spa products and services. Solutua salon is located in a small Estonian town Rapla and offers diverse range of health and beauty treatments. Even though it is called salon it can be listed also as a day spa according to services that they provide. For maintaining its' clients and keeping the position among growing day spa service providers it is necessary to find out what are new trends in day spa services and how should a company pay its' attention to increase visitations and satisfy local people needs. The aim of this thesis is to identify local customer desires and expectations of the day spa services and according to the result to make suggestions to create and develop spa services for Solutua salon. To meet the objective the following research tasks were set:

- to provide an overview of theoretical approaches and terms of spa and day spa and their links to human well-being;
- to describe and give an overview of a current day spa market situation in Estonia, all over the world and services offered by Solutua salon;
- to prepare a questionnaire and carry out a study among the people who live in the Rapla area;
- to analyze the survey results, make conclusions and appropriate suggestions based on the results of the study considering development of day spa services for Solutua salon.

To meet the research tasks the author used an analysis of theoretical literature, quantitative research for conducting the empirical study of the questionnaire and analysis of the secondary data. The survey was carried out during the period from 4th to 28th of March 2015. The survey had 15 questions and the total number of respondents was 70. The questionnaire included respondents personal information, general information about Estonian day spa visits, importance and selection of day spa services. Second part of the questionnaire had a specific questions about Solutua salon, including satisfaction with services selection and quality. As a supportive study the services offered by other Estonian day spas were analyzed.

The survey results showed that the most people are aware of the day spas but there are few people who have actually visited a day spa. The majority of survey respondents

were women aged 20- 45 which may indicate that men are not particularly interested in using spa services to increase their well-being or they can not find appropriate spa treatments and services for themselves. Based on this result authors' opinion is that Solutua salon could pay more attention to the treatments that are specifically designed for men to increase their interest and awareness of day spas.

In addition to, the study revealed that the main service people are missing in Rapla is the variety of saunas and pools. According to theory, which says that day spa should have at least some treatments based on water, such as Vichy showers or different saunas it would be important to create some kind of a treatment to Solutua as well. However, as a result of the survey authors' opinion is that people are interested in taking care of their body, soul and mind to reduce stress and tensions and therefore day spa existense in Rapla is recommended. Based on the results of the study the author of this thesis pointed out the main suggestions considering the development of day spa services of Solutua.

The author finds that the aim of the thesis is accomplished. Based on survey results and theoretical part the author made specific proposals for developing the day spa concept at the Solutua salon. Also the tasks that were established in the introductory part are completed The survey, proposals and recommendations are primarily written for that particular company which is given in this work as an example and the author hopes that this thesis is a valuable source for Solutua salon in the further development.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina Triin Hermat

(sünnikuupäev: 15.11.1992.a.)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Päevaspaa teenuste arendus Solotua salongi näitel“,

mille juhendaja on Inna Bentsalo,

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Pärnus, **11.11.2015**